Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis (First Lithuanian Workers' Daily) Išeina Kasdien, Apart Sekmadienių

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retežius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 83 Telephone STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Antradienis, Balandžio (April) 7, 1936 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXVI, Dienraščio XVIII

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

ŠAKIUOS POLICIJA TAŠKĖ KRAUJĄ IŠĖJUSIŲ IŠ BAŽNYČIOS ŽMONIŲ

ŠAKIAI. — "Naujienos pas mus dabar nelabai kokios. Nekaltų žmonių pilni kalėjimai.

Vasario 16 d. buvo gražus oras; tai daug žmonių suėjo į Šakius, kaip į tautos šventę. Tat į Šakius buvo privesta pasienio policijos, uždaryta apskrities valdybos name. O kai žmonės išėjo iš bažnyčios, tuoj buvo paleista policija. Tai kai pradėjo jinai visus mušti, kad trūko šautuvų buožės, tiško kraujas moterų ir vaikų.

Tokiu baisiu vaizdu būtų pasipiktinęs ne tik visas pasaulis, bet ir patys laukiniai, iš kalėjimų paleidžiami vagys ir žmogžudžiai. Nes jau nėra vietos ir nieko nekaltiem žmonėm.

Tai tau dabar pas mus ir 'laisvė' ir tėvynė."

Taip rašo viena žmona iš Šakių savo giminėms New Jersey valstijoj, Amerikoj ir priduria:

"Aš manau, kad jūs geriau žinote, kas darosi pas mus, ir prašau jūsų: jeigu turite laikraščių, kur yra aprašymų apie Lietuvą, o labiausia apie vasario 16 d., tai atsiųskite. Nes pas mus viskas yra uždrausta rašyti ir kalbėti apie panašius dalykus.

PER POTVINĮ KAUNE TŪKSTANČIAI LIKO BE PASTOGĖS, ALKANI

KAUNAS. — Per Nemuno ir Neries ištvinimą kovo 13 d. vanduo pakilo virš 7 metrų augščiau paprasto jo lygmens. (Metras yra 39 coliai su virš trečdaliu.)

Vežikai vežė prisikrovę molio į vandens semiamas vietas mieste, o mūrininkai mūrijo, lipino sieneles aplink duris ir langus, kad vanduo neįbėgtų.

Vanduo plovėsi į Konservatorijos rūmus. Apsėmė daugelį ir didesnių namų palei Laisvės Aleją, kuriuose įrengta centraliniai apšildymai. Vandeniui užliejus rūsius, nutrūko ir centralinis apšildymas ir įnamiams teko pašalti.

Kanto gatvėj matėsi, kaip žmonės į apsemtų namų antrą aukštą lipa kopėčiomis. Vytauto bažnyčioj prie Aleksoto tilto vandens buvo kokios septynios pėdos.

Vanduo Plovė Kunigo Tumo Lavoną

Šioj bažnyčioj palaidotas ir žymaus laikraštininko kunigo Tūmo kūnas. Čia sienoje iškalta anga ir į ją įdėtas grabas su kun. Tūmo palaikais. Anga užtaisyta vienos plytos sienele, o kadangi jokios lentos nėra, tai toje vietoje vainikai sudėti. Tat iš vandens kyšo tik vainikai.

Marvelėj nukentėjusiems nuo potvinio šelpti buvo įsteigta du pagelbos punktai. Žydų dvasiškiai, tačiaus, atsišaukė į savo alkanus tautiečius, kad neimtų Raudonojo Kryžiaus maisto, kadangi jis "nekošernas."

Daugelis gyventojų iš žemutinės miesto dalies buvo apgyvendinti mokyklose ir svetainėse, kurių dar nepasiekė vanduo.

Kauno valdyboje susiregistravo apie 2,500 nukentėjusių žmonių, kuriems reikia duoti visą išlaikymą, maistą ir pastogę.

Užstrigo Daugelis Ūkininkų Su Vežimais

Staiga pakilus vandeniui, užstrigo daugelis iš kitur atvažiavusių ūkininkų su vežimais, daugiausia Vilijampolėj, Kauno priemiestyj, kur jie todel ir buvo priversti laikinai apsigyvent. Greitai pritrūko maisto, ypač Vilijampolėj, negalint jo iš kitur pristatyti.

Apsemta 60 Gatvių

Maironio, Vilniaus, Daukšos ir kitose gatvėse buvo ant "ožių" įtaisyti lieptai, kuriais žmonės vaikščiojo.

Kaune ir priemiesčiuose kovo 13 d. buvo apsemta apie 60 gatvių.

Per senamiestį Nemuno vanduo susisiekė su Neries vandeniu.

ETIOPAI ANAIP TOL DAR NĖRA "IŠTAŠKYTI"

Ethiopai Užėmė Vėl Dvi Fašistų Pozicijas

ASMARA, Eritrea, Bal. 5. — Italų komanda skelbia, būk ethiopai "ištaškyti" per mūšius Mai Cio ir Ashangi ežero srityj ir bėga į visas puses, "kaip pamišę," o fašistų lėktuvai neatlaidžiai vejąsi ir skiną juosius bombomis ir kulkasvaidžių ugnim.

Italai giriasi, kad jau paėmę Quoramą ir būk jiem dabar būsiąs lengvas kelias į Dessye, 120 mylių į pietus nuo Quoramo. Jie garsinasi iššudę 10,000 ethiopų per kelių dienų mūšius.

ADDIS ABABA, Bal. 5.—Pranešama, kad ethiopų imperatorius **Haile Selassie dar išlaiko čielybėje armiją.**

Per penkias dienas fašistai įdūkusiai atakavo ethiopų pozicijas į pietus nuo Alaji kalno. Šimtai jų lėktuvų nuolat bombardavo ethiopus sprogstančiomis ir nuodingų dujų bombomis. To nežiūrint, ethiopai ne tik atsilaikė, bet atėmė iš italų dar dvi pozicijas ties Mai Cio.

NAZIAI PAVARO NEBALSAVUSIUS DARBININKUS IŠ DARBO

BERLYNAS, Bal. 5.—Pagal hitlerininkų vyriausybės įsakymą, fabrikantai masiniai atleidinėja iš darbo visus tuos, kurie vadinamuose "rinkimuose" kovo 29 d. nėjo balsuoti, nors nazių smogikai kartotinai landžiojo pas juos į namus ir grūmodami siuntė balsuot.

Balsavusiems prieš Hitlerį gręsia dar aršesnis persekiojimas.

Daugelis į balsavimų dėžutes įmetė tuščias blankas. Bet naziai jas priskaitė kaip "balsus už Hitlerį."

SUDUŽO KARO LĖKTUVAS, UŽSIMUŠĖ KETURI

FREDERICKSBURG, Pa., Bal. 5. — Didelis armijos lėktuvas naktį drožė į kalno šoną, sudužo ir užsidegė. Žuvo visi keturi jame buvę kariškiai.

Passaic, N. J.—11 metų vaikas Michael Koroteff iš revolverio nušovė savo motiną už tai, kad jinai norėjo jį mušt todel, kad jis sriubos nevalgė.

Francija Reikalauja Nuimt Bausmes nuo Italų už Karą

PARYŽIUS, balandžio 4 d. — Francijos valdžia daro spaudimo Anglijai ir Tautų Lygai, kad panaikintų visokias bausmes Italijai už jos karą Ethiopijoje. Francijos valdovai nori tuo būdu patraukt Mussolinį savo pusėn prieš Hitlerį, idant iškrapštyti nazių armijas iš Rheino upės srities.

90 Nuošimčių Ethiopų Apleidę Addis Ababą

ADDIS ABABA, Bal. 5.—Po vakarykščio atsilankymo italų bombininkų, išsikraustė iš miesto 90 nuošimčių gyventojų.

Addis Ababa yra Ethiopijos sostinė, normaliai turinti virš 70,000 gyventojų.

Anglija Turi Grūdų Tik Dešimčiai Dienų

LONDON, Bal. 6.—Oficialiais apskaičiavimais Anglijos sandėliuose ir krautuvėse kovo 1 d. tebuvo tik 214,000 tonų grūdų atsargai. Jų užtektų tik dešimčiai dienų.

Imperialistinis "Times" perspėja valdžia, kad, ištikus karui, Anglija atsidurtų labai blogoj padėtyj, neturėdama reikalingo grūdų ištekliaus.

Revoliucionieriai Grumoja Ispanų Valdžiai

MADRID, Bal. 5.—Kairysis socialistų vadas Largo Caballero, kalbėdamas socialistų ir komunistų jaunuolių bendrame susirinkime, pareiškė, kad jeigu dabartinė Azanos valdžia Ispanijoj nepatenkins darbo žmonių ekonominių ir politiniu reikalavimų, tai "tuos klausimus teks išspręst pačiam proletariatui."

Jose Cueca, vyriausias vadas Saragossos Sindikalistų Federacijos, šaukė anarchistus, komunistus ir sindikalistus išsikovot "teisybe savo locnomis rankomis," kaip padarė tūkstančiai bežemių ir mažažemių valstiečių, užgrobdami dvarus ir pasidalindami jų žemes.

Liberty Lygos Fašistai Prieš Kapitalo Taksavimą

WASHINGTON, bal. 3.—Gelžkelių kompanijos, skerdyklų kapitalistai, Liberty Lygos fašistai ir kiti susibūrę daro didžiausio spaudimo kongreso lėšų komisijai, idant priverst ją atmest prezidento Roosevelto sumanymą, reikalaujanti tinkamai apdėt mokesčiais didžiuosius bergždžiai laikomus kapitalus ir tais taksais gelbėt valdžiai apsimokėt lėšas.

ATSIŠAUKIMAS Į VISAS LIETUVIŲ ORGANIZACIJAS BROOKLYNE IR APIELINKĖJ AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO REIKALU

Prieš kiek laiko kilo pažangiojoj Amerikos lietuvių visuomenėj mintis, kad sušaukti platų Amerikos Lietuvių Kongresą pagelbėjimui Lietuvos žmonėms išsikovoti demokratinę santvarką.

Visiems mums žinoma, kad jau virš devyneri metai, kaip fašizmas šlėgia Lietuvos žmones. Mūsų gimtiniam krašte, Lietuvoje, šiandien nėra laisvės. Uždrausta Lietuvos žmonėms laisvai organizuotis į ekonomines ir politines organizacijas, leisti savo laikraščius ir laisvai susirinkti į viešus susirinkimus.

Kyla Lietuvos žmonėse vis didesnis ir didesnis bruzdėjimas prieš fašistinę priespaudą, už įsteigimą demokratinės santvarkos.

Mes, Amerikos lietuviai, daug pagelbėjom Lietuvos žmonėms praeityje. Jie dabar šaukiasi mūsų pagelbos. Mes turime ištiesti jiems pagelbos ranką.

Mūsų vieningai pareikštas galingas balsas gali daug padėti Lietuvos žmonėms kovoje už demokratinių laisvių atsteigimą.

Tokį galingą balsą galime geriausiai pareikšti per Amerikos Lietuvių Kongresą.

Tokis kongresas proponuojamas šaukti šią vasarą, 20 ir 21 d. birželio, Clevelande, Ohio.

Tuo reikalu jau darbuojasi tam tikras komitetas vakaruose, Chicagoj.

Reikalinga tuo klausimu darbuotis ir rytuose. Todel pastaruoju laiku Brooklyne įvyko keletas susirinkimų įvairių organizacijų veikėjų. Po pasitarimų ir diskusijų prieita prie bendros nuomonės, kad reikalinga darbuotis tokio kongreso šaukimui.

Pasitarę, organizacijų veikėjai sudarė **Laikiną Komitetą** sušaukimui Brooklyno ir apielinkės lietuvių organizacijų atstovų konferencijos kongreso reikalu. Konferencija plačiau apsvarstys Amerikos Lietuvių Kongreso klausimą, išdirbs dienotvarkio projektą tam kongresui ir ir išrinks **Pastovų Komitetą** vedimui kongreso organizavimo darbą. Konferencijos išrinktas Pastovus Komitetas tarsis su tokiu pat komitetu Chicagoj delei galutino paruošimo kongreso dienotvarkio ir išdirbimo kitų planų tam kongresui.

Kadangi laiko jau visai nedaug, tai Laikinasis Komitetas šaukia konferenciją, 3 d. gegužės, Piliečių Kliube, 80 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Pradžia 10 val. ryto.

Visos lietuvių organizacijos Brooklyne, Great Necke, Yonkers, Patersone, Lindene, Newarke, Elizabethe, Jersey City, New Yorke ir Bayonne prašomos išrinkti ir prisiųsti atstovus į šią konferenciją.

Atstovus reikia rinkti vieną nuo organizacijos ir po vieną nuo kiekvienų 25 narių, arba nuo didesnės to skaičiaus dalies.

Kurios organizacijos jau neturės susirinkimų pirm 3 d. gegužės, tai prašome tų organizacijų valdybų pasirūpinti prisiųsti atstovus. Konferencijon gali atvykti valdybų nariai arba jų nuskirti atstovai.

Mes manome, kad visos lietuvių organizacijos bei organizacijų valdybos atkreipis dėmėsį į šį taip svarbų reikalą ir prisiųs atstovus konferencijon.

Laikinas Komitetas:
Pirmininkas **J. Glaveckas,**
Vice-Pirmininkas **A. Jankauskas,**
Sekretorius **J. Siurba.**
419 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.
Komiteto Nariai:
A Žilinskas, P. Tiškus, K. Michelsonas, St. Strazdas, M. Antanaitis, A. Bimba ir J. Ormanas.

Atsidaro Daugiau Bažnyčių Meksikoje

MEXICO CITY, Bal. 5.—Šioj Meksikos sostinės apskrityj pagal įstatymus yra leista tik 25 katalikų bažnyčios su tiek pat kunigų. Bet verbų sekmadienį buvo atdara 40 bažnyčių, kur laikė pamaldas didesnis kunigų skaičius, negu įstatymiškai leidžiama; ir jų nieks nekliudė.

Šalies prezidentas Cardenas žymiai švelnina savo nusistatymą linkui bažnyčios.

LONDON, Bal. 6.—Pranešama, kad birželio mėnesį atsistatydins Anglijos ministeris pirmininkas St. Baldwin ir, galbūt, užsieninis ministeris A. Eden.

Fašistai Nudūrė Socialistą Studentą

BELGRAD, Jugoslavija, Bal. 5. — Susirėmime tarp fašistų ir laisvųjų universiteto studentų, vienas socialistas buvo mirtinai nudurtas.

Po jo laidotuvių šimtai pažangesnių studentų užpuolė ardyt fašisto profesoriaus Vlad. Chorovičo namą. Staiga atbėgus policija išblaškė studentų minią ir kelis areštavo.

LONDON, Bal. 6.—Anglijoj smarkiai ir plačiai kyla kerštingas ūpas prieš italų masinį teriojimą ethiopų nuodingomis dujomis, ypač prieš fašistų įsibriovimą į Gondaro sritį, kuri rubežiuojasi su Anglijos kolonija Sudanu.

Chinų Fašistai Giriasi "Sumušę" Raudonarmiečius?

TAIYUAN, Shansi, Chinija. — Chiang Kai-sheko fašistiniai komandieriai giriasi, būk lėktuvų bombomis iššudę šimtus Chinų raudonarmiečių. Bet veikiausiai tai tik blofas. Dažnai chinų fašistai giriasi laimėjimais, kuomet patys būna raudonarmiečių supliekti.

Ill., Ohio Socialistai Prisiima Komunistus

PEORIA, Ill., Bal. 5.—Illinois valstijos Socialistų Partijos suvažiavimas didele didžiuma balsų nutarė priimti keturis delegatus Komunistų Partijos į suvažiavimo rezoliucijų komisiją ir bendrai su jais išdiskusuoti suvienyto fronto klausimą tokiais reikalais, kaip bendras veikimas delei bedarbių šelpimo, bedarbių apdrauda, steigimas Farmerių - Darbo Partijos, kova prieš karą ir fašizmą ir padarymas vienybės tarp dviejų mainierių unijų.

Iš virš 50 delegatų tik trys aiškiai pasisakė prieš bendrą frontą su komunistais.

Ohio valstijos Socialistų Partijos suvažiavimas taipgi nutarė prisiimt Komunistų Partijos delegatus suvienyto fronto reikalais.

Ar tai ne smūgis dešiniajai, senajai socialistų gvardijai, kuri neprisileisdavo komunistų nei iš tolo?

$300,000,000 JAPONIJOS KARUI PRIEŠ SSRS

TOKIO, Bal. 6.—Japonijos karo ministerija reikalauja, kad seimas paskirtų 300 milionų dolerių extra, už kuriuos galėtų padidinti ir mechanizuoti japonų armijas šiaurinėj Chinijoj ir palei sieną tarp Manchukuo, Sovietų Sibiro ir Išlaukinės Mongolijos.

Manchukuo karo ministeris tuo pačiu sykiu rėkia, būk per tarpsavinės pagelbos sutartį Išlaukinės Mongolijos su Sovietais Mongolija likus "faktinai prijungta prie Sovietu Sąjungos." Jis šaukia ir Chinų fašistų valdžią išstoti prieš Sovietus.

1,000 ŽMONIŲ ŽUVĖ VIESULOJ

GAINESVILLE, Georgia, Bal. 6.—Baisi viesula čia sunaikino daug namų; po jų griuvėsiais esą nemažai užmuštų žmonių. Tupeloj, Miss., valstijoj, viesula užmušė 70 ir sužeidė 500 žmonių, kaip jau suskaitvta. Bet dar nėra žinoma tikro skaičiaus žuvusių per viesulą Alabamoj, Tennessee, Arkansas ir Miss. valstijose. Spėjama, kad užmuštų skaičius galės siekti 1,000.

HITLER 'DUOSIĄS' LENKAM LIETUVĄ UŽ DANZIGĄ

Lietuva Neturi Apsigynimo Sutarties su SSRS

MASKVA, Bal. 5.—Daugelis žmonių Sovietų vyriausybėje spėja, kad, jeigu Hitleriui pavyks ant savo pastatyt vakaruose ir susidrūtint Francijos - Belgijos pasienyj, tai naziai galės užpulti Lietuvą. Jie visada gali panaudot Klaipėdą kaip priekabę karui.

Jeigu naziams pavyktų užkariauti Lietuvą, tai, sakoma, jie galėtų ją įmainyti Lenkijai už Danzigą. O su Danzigu Vokietija sau gautų ir dabartinį vadinamą "Lenkijos koridorių," kuris skiria Rytinę Prūsiją nuo pačios Vokietijos.

Pažymėtina, kad Lietuva neturi tarpsavinės pagelbos sutarties su Sovietais.

(Savo geresniam saugumui Lietuva turėtų padaryt tokią sutartį su Sovietų Sąjunga.)

Japonai Naudosią Nuodus Prieš Mongolus

MASKVA, Bal. 5.—Pagal pranešimus iš Išlaukinės Liaudiškos Mongolijos, japonai rengiasi bombarduot mongolus nuodingų dujų bombomis sekančiame savo įsiveržime per sieną į tą kraštą.

Japonų generolai telkia vis daugiau savo armijos į Išlaukinės Mongolijos ir Sovietų Sibiro pasienius.

KALĖJIMAS ŽYDUI UŽ RUDAS KELINES

NUREMBERG, Vokietija.—Nazių teismas bal. 5 d. priteisė šešiás savaites kalėjimo vienam žydui, gyvulių prekėjui, tik už tai, kad jis dėvėjo rudas kelines. Mat, naziai savinasi rudą spalvą kaipo tik jiems priklausančią.

Mussolini Išvijo Anglų Darbiečių Korespondentą

ROMA, bal. 4.—Italijos fašistų valdžia paliepė per 48 valandas išsikraustyti iš Italijos "Daily Heraldo" korespondentui G. Giglio'ui, kaipo "kenkiančiam tvarkai." "Daily Herald" yra Anglijos darbiečių organas.

BOSTON ir WORCESTER J. K. šarkiūno Prakalbos

Šį antradienį, 7 dieną balandžio, Lietuvių Piliečių Kliubo Svetainėj, 376 Broadway, So. Boston, Mass., kalbės drg. Šarkiūnas iš Chicagos. Prakalbos bus vakare.

-:- -:- -:-

Ketvirtadienį, 9 d. balandžio, drg. Šarkiūnas kalbės Worcester, Mass., Lietuvių Svetainėj, 29 Endicott St., taipgi vakare.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY
The Laisve Inc.
every day, except Sunday
46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES:

United States ,per year	$5.50
Brooklyn ,N. Y., per year	$7.50
Foreign countries, per year	$7.50
Canada and Brazil, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	$4.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canda and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

"Senoji Gvardija" Pralaimėjo

Frakcinė kova Socialistų Partijoj nelaimę po nelaimei neša "senajai gvardijai." Pati jos tvirtovė—New Yorko miestas jau sugriuvo. Pereitą ketvirtadienį (bal. 2 d.) šiame mieste buvo taip vadinamos "primaries," tai yra, po valdžios kontrole įvairių partijų nominacijos kandidatų į valdvietes, į miestų komitetus, į valstijos komitetus ir į nacionales jų konvencijas. Socialistų Partijoje buvo du surašai—dešiniųjų ("senosios gvardijos") ir kairiųjų (Thomaso pasekėjų). Kova buvo labai įtempta. "Senoji gvardija" nesigailėjo pastangų nušluoti "kairiasparnius." Bet eiliniai socialistai pasirodė didelėj daugumoje Thomaso šalininkais.

Tiesa, galutinų apskaičiavimų dar neturime, bet iki šiol gauti daviniai parodo, kad už kairiųjų kandidatus New Yorko mieste paduota 3,552 balsai, o už dešiniųjų tik 2,730. Sakoma, kad beveik toks pat "senosios gvardijos" pralaimėjimas įvyko ir kituose New Yorko valstijos miestuose. Taigi, Socialistų Partijos organizacijos kontrolė kaip New Yorko mieste, taip visoj N. Y. valstijoj legališkai patenka į kairiojo sparno rankas.

Politinė šio įvykio reikšmė labai didelė. Pagelba žydų menševikų laikraščio "Forwards," kuris turi apie du šimtu tūkstančių skaitytojų, "senosios gvardijos" šulai—Waldman, Oneal, Solomon, Panken, manė atėjus "primary" nušluoti Thomaso pasekėjus, paimti savo rankosna partijos mašinos kontrolę New Yorko valstijoje ir iš čia varyti skilimą ištisai visą partiją. Tai buvo jų viltis, jų troškimas. Prie to rengėsi su neapsakomu pasiryžimu. Ar dabar, pralaimėjus net savo sostinėj, "senoji gvardija" atsisakys nuo frakcinės kovos, nuo partijos skaldymo? Reikia abejoti.

Šis įvykis parodo socialistų eilėse kairėjimą, kurį, aiškus dalykas, komunistai karščiausiai sveikina.

"Senoji gvardija" save labai diskreditavo. Ji ne tik atmetė bendrą frontą su komunistais, ne tik ranka rankon eina su darbo unijų biurokratais, netik tebespjaudo ugnimi ant Sovietų Sąjungos, bet stačiai broliaujasi su La Guardija ir jo valdžia. Už tai La Guardija jai atsimoka. Nelabai senai La Guardija paskyrė du "senosios gvardijos" šulus (Solomon ir Panken) teisėjais su $10,000 metine alga kiekvienam.

Dabar eiliniai socialistai (balsuotojai) begailestingai pasmerkė tuos visus "senosios gvardijos" vadus — Waldmaną, Pankeną, Solomoną, Oneal, Gerberį — ir reakcinę politiką. Nė vienas iš jų nelaimėjo nominacijose. Prieš juos buvo pastatyti kairiojo sparno eiliniai darbininkai ir juos nugalėjo. Tai labai reikšminga.

Beje, mes senai sakėme, kad New Yorko mieste dauguma socialistų eina su kairiuoju sparnu ir prieš "senąją gvardiją." Chicagos "Naujienos" keliais atvejais mus už tai išvadino melagiais, tiesos kraipytojais. "Naujienos" tvirtino, kad du trečdaliai New Yorko socialistų eina su "senaja gvardija."

Well, dabar pasirodė, kas sakė teisybę. Žiūrėsime, ar "Naujienos" turės drąsos prisipažinti, kad ne mes, bet jos skelbė neteisybę.

Svarbu dar ir tas. "Naujienos" sakosi esančios socialistų laikraščiu. Tuo tarpu, matote, jos arba nežino, kas tikrųjų dedasi Socialistų Partijoj, arba tikslia savo skaitytojus apie ją klaidingai informuoja.

Tai dar vienas faktas už tai, kad "Laisvė" paduoda teisingiausias informacijas apie Socialistų Partiją, kaip ir apie visus kitus judėjimus ir įvykius.

Ar Katalikų Bažnyčia už Taiką?

Kataliku bažnyčia yra didelė pasaulinė jėga. Ji turinti apie 330,000,000 narių. Jos organizacija randasi visuose pasaulio kampuose. "Draugas" sako, kad jinai kovojanti už taiką. Girdi:

> Žmonės karo nenori, tačiau aplinkybės, kurias sudaro sukti politikai, juos į ji įtraukia. Dėl to visą laiką turėtų eiti propaganda už taiką. Ji turėtų būti didesnė, negu propaganda už karą. Ligšiol visuose kraštuose tas judėjimas ėjo per silpnai. Tik viena Katalikų Bažnyčia nuolat ir sistematingai dirba ir kovoja už taiką. Ji turėtų susilaukti daugiau paramos visuose pasaulio kraštuose.

Gaila, bet netiesa. Katalikų bažnyčia niekados nebuvo taikos jėga. Nekalbėsime apie jos rolę pereitam pasauliniam kare. Paimkime tik šį Italijos karą prieš Ethiopiją. Kur ir kada katalikų bažnyčia bei jos galva popiežius Pijus XI pasmerkė Mussolinio kruvinus žygius Afrikoje? Kur ir kada katalikų bažnyčia šaukė pasaulio katalikus, pirmoj vietoj tuos pačius italus, kovoti prieš Mussolinio vedamą skerdynę? Mes negirdėjome ir "Draugas" to neparodys.

Tas Sutvėrimas Turi Eiti Laukan

New Yorko mieste WPA administratorium yra tūlas Ridder. Tai atviras fašistas ir didelis darbininkų nepritelius. Kelios dienos atgal, kalbėdamas turčių kliube, ponas Ridder WPA darbininkus išvadino žiurkėmis ir gyrėsi, kad jis pats yra įsakęs policijai demonstrantams galvas skaldyti.

Darbininkiškos organizacijos neša protestus prieš šitą reakcionierių ir reikalauja, kad nacionalis WPA direktorius ponas Hopkins jį prašalintų. Jis turi eiti laukan! Juo greičiau, tuo geriau.

Ridder labai pyksta ant WPA darbininkų, kam jie protestuoja prieš atleidimus nuo darbo. Jis nori, kad tie darbininkai ramiai eitų į beduonių eiles. Bet jis pats nėra savo gyvenime buvęs beduoniu. Jis yra didelis turčius. Todel jam lengva tyčiotis iš darbininkų ir policijos buožėmis juos terorizuoti.

Klerikalai už Smetonininkus SLA

Vėl mūsiškiai klerikalai pasirodė fašistinio-smetoninio judėjimo šalininkais ir globotojais. Jie Lietuvoje padėjo įsigalėti Smetonos diktatūrai. Amerikoje jie padeda smetonininkams kovoti prieš anti-fašistinius elementus.

Tą puikiai parodo įvykiai Susivienijime Lietuvių Amerikoje. Kuomet dabar toj organizacijoj eina aštri kova tarp pažangiųjų ir reakcionierių, tai klerikalai atvirai palaiko reakcionierius, Smetonos diktatūros agentus. Štai Lietuvių Rymo Katalikų Susivienijimo organas "Garsas" (bal. 2 d.) patalpino atsišaukimą neva "SLA Narių Katalikų Grupės." Tai, žinoma, nėra jokia eilinių katalikų darbininkų organizacija. Tai katalikų kunigų iškeptas padaras suteikimui pagelbos smetonininkams užgrobti SLA ir sutvirtinti Smetonos diktatūros įtaką Amerikos lietuviuose. Tikra ironija, Lietuvoje Smetona užgniaužė katalikų organizacijas, o čia klerikalai sušilę talkininkauja Smetonos agentams!

"Katalikų grupės" atsišaukime sakoma:

> Antilietuviškas, antitikybinis elementas iššaukė mus, katalikus kovon savo negirdėtais šmeižtais, tad priimkime tą kovos pirštinę. Visi SLA nariai katalikai eikime į savo kuopų susirinkimus ir balsuokime už žemiaus išvardintus kandidatus į SLA viršininkus. Išrinkus juos viršininkais, netik bus užtikrintas Susivienijimo išsilaikymas, bet kartu bus užtikrinta SLA toleravimas ir mūsų tikybinių įsitikinimų.
>
> Taip pat prisidėkime prie tautiškos SLA narių grupės ir išrinkime Seimo delegatais gerus lietuvius, kurie pirmoje vietoje stato SLA labą, o ne kokių slapukų tamsius tikslus. Kur galima ir patys katalikai kandidatuokime į Seimo delegatus, kad ir Seime galėtumėme kovoti už sąžinės laisvę Susivienijime. Iššaukė mus į kovą, tai stokime ir kovokime kaip pridera kovoti susipratusiems lietuviams.

Visų pirma, kiek mums žinoma, niekas SLA katalikų narių nešaukė ir nešaukia į kovą. Pažangieji SLA žmonės niekados nepersekiojo katalikiškų įsitikinimų žmonių. Taigi, "Katalikų Grupė" kalba ne už SLA katalikus narius, bet už saujelę Amerikos lietuvių klerikalų, kurie visai nepriklauso prie SLA, bet šiame atsitikime eina pagelbon Smetonos agentams.

Antra, tie "slapukų tamsūs tikslai, kaip ir yra tikslais "Sargybos Bokšto," kurio kandidatus "Katalikų Grupė" dabar palaiko. Trečia, tikra nesąmonė kalbėti apie smetonininkų tolerantiškumą, kuomet katalikai puikiai žino, kokį tolerantiškumą parodė Smetona Lietuvoje linkui kitų įsitikinimų. Panašią diktatūrą Rastenis, Vinikas ir Vitaitis ruošia SLA nariams, jeigu jie laimės šiuose rinkimuose ir būsimame seime. Ar katalikai SLA nariai nori tokios diktatūros? Ne, nenori, negali norėti. Taigi, šita "Katalikų Grupė" tarnauja ne SLA nariams katalikams, bet smetonininkų klikai, kurios visą politiką vairuoja Smetonos valdžia.

Rezoliucija "Laisvės" Pakraipos Klausimu

(Priimta "Laisvės" Bendrovės Dalininkų Suvažiavime, Balandžio 5, 1936)

Per ilgus metų metus, kas viena miela dienelė, mūsų didysis dienraštis nenuilstamai varė sau paskirtą darbą. "Laisvė" puikiai sugebėjo išlaikyti savo politinį nugarkaulį sulig Kominterno linija. "Laisvė" pergyveno daug audringų laikotarpių ir kovų-kovelių, kur ji išlaikė savo principinę poziciją. "Laisvė" įgijo daug draugų ir pritarėjų ir vis plačiau ir toliau eina į lietuvių darbo mases. Nuo dabar "Laisvė" daro svarbų pasimojimą tapti didžiausiu **lietuvių liaudies dienraščiu.**

"Laisvės" dalininkų suvažiavimas širdingiausiai velija "Laisvei" pasiekti kiekvieną lietuvio buveinę ir sėti visur brandžius klasinės sąmonės grūdus. Mes visomis savo pajėgomis darbuosimės savo kolonijose, naujokynuose, kad kuo labiausiai paskleidus šito darbininkiško židinio šviesą. Tegul "Laisvė" tampa dienraščiu visų lietuvių darbininkų, lietuvių profesionalų, smulkių biznierių, vertelgų. Tatai mes galime padaryti, jei tik mes visi kolektyviai ir kiekvienas iš mūsų individualiai mesimės širdingai į darbą, tapsime nuolatiniais "Laisvės" vajininkais.

Lai gyvuoja ir bujoja mūsų didis švyturys! Lai mes susilauksime ir auksinio "Laisvės" jubilėjaus.

Podraug šis suvažiavimas pareiškia savo širdingą ačiu visiems "Laisvės" vedėjams ir darbuotojams, visiems "Laisvės" vajininkams, kurie taip daug pakėlė dienraščio tiražą.

Rezoliucija Delei Amerikos Lietuvių Kongreso

Laisvės Bendrovės šėrininkų suvažiavimas balandžio 5 d., 1936 m., Brooklyn, N. Y., pilniausiai užgiria proponuojamą Amerikos Lietuvių Kongresą šių metų birželio mėnesį Lietuvos reikalais.

Mes manome, kad toks kongresas turėtų griežtai pasmerkti fašistinę Smetonos diktatūrą Lietuvoje ir pasisakyti už teikimą Lietuvos žmonėms visapusės paramos jų pastangose nuversti tą diktatūrą ir laimėti pilnas civiles laisves ir demokratines teises. Be to, toks Kongresas turėtų rasti būdus apjungimui visos Amerikos lietuvių pažangiosios visuomenės prieš reakcines ir fašistines spėkas, kurios padeda Smetonos valdžiai Lietuvoje palaikyti savo priespaudą ant žmonių ir taip pat stiprina fašizmo spėkas čionai Jungtinėse Valstijose.

Šis suvažiavimas mano, kad tas Amerikos Lietuvių Kongresas turėtų būti tikrai anti-fašistinis kongresas ir apimti visus Amerikos lietuvius ir visas jų organizacijas, grupes ir sroves, kurios nuoširdžiai nusistatę prieš fašizmą ir nori pagelbėti Lietuvos žmonėms pasiliuosuoti iš po Smetonos fašistinės diktatūros. Ypatingai, mūsų supratimu, turėtų būti dedamos pastangos laimėti Kongresui mases tų žmonių, kurie šiandien tebėra įtakoje smetonininkų-fašistų bei klerikalų ir objektyviai padeda Smetonos valdžiai pasilaikyti ant Lietuvos žmonių sprando.

Šis šėrininkų suvažiavimas įpareigoja bendrovės direktorius aktyviai dalyvauti kongreso prirengime ir varde visų mūsų pasiųsti atstovą bei atstovus į kongresą.

Lai Amerikos Lietuvių Kongresas bus galingas Amerikos lietuvių balsas prieš smetoninę-fašistinę diktatūrą Lietuvoje ir prieš fašizmą ir reakciją abelnai!

Rezoliucijų Komisija.

ĮVAIRUMAI

Trys Milžinai

Pereitais metais Francija pasibudavojo laivą "Normandie," kuris buvo skelbiama turi 79,280 tonų įtalpos, 180,000 arklių pajėgos ir išvysto apie 32 mylias į valandą. Tai buvo didžiausias laivas pasaulyje su visokiais parankumais. "Normandie" turi 1,029 pėdas ilgio.

Dabar Anglija išsibudavojo laivą vardu "Queen Mary," kuris turi 1,018 pėdų ilgio, 80,773 tonus įtalpos ir gali išvystyti apie 34 mylias į valandą. Tad ir Francija pradėjo skelbti, kad "Normandie" ne tik ilgesnis laivas, bet turi įtalpos ne 79,280 tonų, o būtent 82,000.

Eina ginčas, kuris iš laivų yra didžiausias pasaulyje. Ginčijas todel, kad ir viena kompanija ir kita nori patraukti daugiau keliauninkų.

Vokietijos fašistai nesenai baigė budavoti didžiausį pasaulyje oro laivą—zeppeliną "LZ—129." Šis oro milžinas turi 812 pėdų ilgio ir du kartus didesnis už "Graf Zeppelin", kuris tiek daug pasaulyje yra išskrajojęs.

Žinoma, kad šis zeppelinas yra daugiau negu du kartus greitesnis. Vokiečiai ketina leisti jį skrajoti per Atlantiką ir vežti keliauninkus už $400 į abi puses. Čia ir vėl atsirado naujas konkurentas francūzams ir anglams.

Š—kas.

BAYONNE, N. J.

Keletas Vietinių Dalykėlių

Bayonnėj, tarptautinis revoliucinis veikimas jau gerokai sustiprėjęs. Jau gyvuoja 3 Kompartijos kuopos ir neblogai veikia. Na, o pažvelgus keletą metų atgal, buvo tik du ar trys komunistai Bayonnėje. Simpatikų irgi jau partija turi geroką armiją. Keletas metų atgal į Kompartijos rengiamus masinius mitingus jeigu susirinkdavo iki 50 žmonių, tai buvo skaitoma geras mitingas, o dabar susirenka po kelis šimtus. Reiškia, kad tarptautinis komunistinis judėjimas auga ir pas mus. Lietuvių, simpatizuojančių partijai, irgi yra nemažai. Nekurie iš simpatikų stovi visai arti Komunistų Partijos, bet nežinia del kokių priežasčių dar vis neišdrįsta galutinai patapt Komunistų Partijos nariais. Man rodos, kad jokių priežasčių nėra, ir tie draugai turėtų be jokio atidėliojimo stot į Komunistų Partiją.

Drg. A. Arasimavičių dar vis tebekankina sunki liga. Jis jau apie 5 metai kaip randasi Hudson County General Hospital, Secaccus, N. J. Padėtis drg. A. Arasimavičiaus sunki, nes negali gerai nei vaikščiot, nei valgyt, nes jam ligonbutyj bebūnant ištraukė visus dantis. Bet kadangi jis yra buvęs L. A.U. Kliubo veiklus narys, tai kliubas savo susirinkime nutarė pagelbėt drg. Arasimavičiui įsigyt dirbtinus dantis ir tam tikslui rengta balių, kuris įvyks 25 dieną balandžio. Tad draugai turėtų tinkančiai pasidarbuoti, kad šis balius būtų pasekmingas. Taipgi draugai turėtų stengtis tankiau aplankyti drg. A. Arasimavičių.

Kovo 21 dieną buvo masinis mitingas paminėjimui darbininkių moterų kovos dienos—kovo 8 d. Tai pirmą sykį Bayonnėj tarptautiniai buvo surengtas minėtas mitingas. Taipgi pirmą sykį Bayonnėj kalbėjo minėtam mitinge nenuilstanti kovotoja už darbininkų klasės reikalus Mother Bloor. Nors prie šio mitingo buvo prastai rengtasi, bet pavyko neblogai. Ypatingai kalbėtoja Motina Bloor, suvirš 80 metų amžiaus senutė, nustebino publiką savo energija ir iškalbingumu.

Proletaras.

FRANCIJOS LIETUVIŲ PARAMA

Ir Francijoje gyvenanti lietuviai darbininkai remia Lietuvos revoliucinius politinius kalinius. Montlucone gyvuojanti ALDLD 121 kuopa surinko 101 franką tam tikslui ir pinigus pasiuntė per ALD LD CK. Pinigai aplaikyti nuo drg. A. A. ir perduoti Lietuvos Draugų Komitetui.

D. M. Šolomskas.

Pasaulinė Konferencija Ethiopijai Ginti

PARYŽIUS. — Tarptautinis Komitetas Taikai Palaikyti ir Ethiopijai Apginti šaukia negrų, arabų, ethiopų ir kitų "spalvuotų" tautų konferenciją kovai prieš Italijos fašistų karą. Konferencija įvyks bal. 12 ir 13 d.

DARBININKŲ SVEIKATA

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
48—2nd Ave. Newark, N. J.
Tel.: Humboldt 2—7964

LABAI LIESAS

Drauge gydytojau, kad jau visiems patariat, tai patarkit ir man kaip ką.

Aš esu vyriškis, vedęs, 46 metų, 160-165 svarų, 5 pėdų ir 10 colių. Kaip matot, dėl svarumo nebūtų taip labai blogai, pagal mano didumą. Bet labai esu kūdas, liesas. Rankos tai vieni tik kaulai. Taipo pat krūtinė, pečiai—tik kaulai kyšoja. O veidas tai kaip geras valgomas šaukštas. Ir tokis kūdas, kad, žiūrint į veidą, neatrodytų kad esu sveikas. Tik nuo pusės ir žemyn, tai išrodo kaip ir vyro.

Nežinau, gal aš silpnas apsigimęs. Aš nuo pat kūdikystės liesas. O kaip aš norėčiau būti riebesnis. Seku Jūsų patarimus "Laisvėj." Pašveičiu gerai ir miltinių valgių ir dar kas papapuola. (Apetitą turiu gerą.) Tai tada sugenda viduriai, pradeda pilvą skaudėti.

Ir ar turiu vienos kojos išplėstas gyslas. Taip gi ir akys pastaraisiais 4 metais silpniau tarnauja. Šiaip, nesu sirgęs jokia rimta liga , neskaitant mėnko šalčio. Ir turiu sveikus gražius dantis. Ir pusėtinas iš manęs miegalius. Viduriai valos gerai. Vartoju iodino, žuvų aliejaus. Visai nerūkau. Tik kaip kada stiklą alaus.

Atsakymas.

Tai iš Jūsų, Drauge, visai neblogas vyras. Mokate gyvent sąmoningai ir jėgas—energiją taupyt. Tai gera filozofija! Matyt, dalykų pamate, Jums nieko tokio netrūksta. Jūsų *sveiki dantys* daug Jums reiškia. Tai yra ženklas bendrai geros sveikatos,—kalkių Jums pakanka. Gerai, kad ir pasilsite žmoniškai, pamiegate.

O kad Jūs vis atrodot liesas, sudžiūvęs, tai jau tokia Jūsų, Drauge, prigimtis. Taip jau veikia Jūsų *liaukos*. Sprendžiu, kad Jums kaklinė liauka—*skydinė* yra pusėtinai veikli ir ji perdegina daug kūno medžiagų, — neduoda suriebėt, kūnan sueit.

Gerai, kad Jums viduriai veikia. Valgykite viso ko, kas tik yra gyva, gamtiška. Miltinių, tiesa, galite ir gi pavaryt, bet geriau tie valgiai kad būtų iš juodesnių miltų, nebaltintų chemiškai, — iš viso grūdo miltų (*whole wheat flour*). Jums reikia *daugiau riebalų*, riebių valgių. Daugiau grietinės, sviesto, šiaip riebių valgių. Taip gi *daugiau saldžių* daiktų — gyvų saldimų: rudojo cukraus, medaus, siropo be sieros dujų. Viską vartokite pusėtinai saldžiai. Ir šiaip bet kada pasivaišinkite *saldžiais* vaisiais, uogomis, riešutais, saldainėmis.

Iodo vis taipo pat imkite po lašą porą kartų savaitėje. *Žuvų aliejaus* galite daugiau: po gerą šaukštą-kitą 3 kartus kas diena. Imkite ir *džiovintų mielių—Brewers yeast tablets*, bent po 10 tablečių prieš valgį, tai po 30 kas diena. Gaukite ir *kviečių*. Kramtinėkite tų grūdų dažnai per dieną. Ir būkite nuolaidesnis. Suliaunėkite dažniau, pasilsėkite, pogulio pagulėkite: *charge up your battery*.

Darbo Komuna ir Jos Gyventojai

Vietos darbo organizacija surengė ekskursiją į "Darbo Komuną," kad kolektyvas turėtų aiškų supratimą apie Komunos darbo sąlygas, mokslą, komunarų naują gyvenimą ir kokie žmonės papuola į tokią komuną ir kokiais gigantiškais žingsniais komuna žengia pirmyn. Panašių komunų Sovietų Sąjungoje randasi nemažai. Sovietų organizacijos rengia ekskursijas į komunas Sovietų gyventojams ir turistams; durys atdaros visiems. Bet visai mažai apie jas rašoma užrubežinėj spaudoj.

"Darbo Komuna" susideda iš buvusių plėšikų, vagių ir šiaip prasižengėlių. Darbo Komuna visai arti nuo Maskvos, apie 100 verstų tolumo. Ir nuo traukinio ima eiti pėstiems dar apie valandą laiko.

Išlipus iš traukinio, atrodo didelis pušių miškas, bet paėjus toliau, giliau į mišką, prasideda aukšti nauji namai. Iš šalies žiūrint, atrodo į naują miestą; tikrenybėj ir yra naujas miestas. Kur tik pažvelgsi, visur gražu, švaru, gėlės žydi, oras kvepia pušių kvapsniu. Visai arti komunos didelis ežeras, viduryje ežero didelis akmuo, ant kurio sėdi didelė dirbtina varlė, kuri visiems praeiviams metasi į akis savo didumu ir naturalumu.

Pasiekus komunos centrą, komunos vedėjas davė mum komunarą, kurio pareiga ekskursantus supažindinti su Komunos visa įstaiga.

Ekskursijos vadas nuvedė mus į susirinkimų salę ir davė įžangos žodį. Sako:

"1924 metais drg. Dzeržinskis nuėjo pas drg. Staliną ir jam sako: Sovietų šalyj kriminalistai neturi sėdėti kalėjime ir abelnai jų neturi būti. Dabartiniai kriminalistai yra imperialistinio karo ir buvusios buržuazinės sistemos aukos. Ir kad kriminalistus padaryti tinkamais Sovietų šalies piliečiais, tai Sovietų valdžia turi juos kitokiu keliu auklėti. Drg. Dzeržinskis davė savo planą drg. Stalinui, kad Sovietų valdžia turi duoti visas sąlygas—ekonomines ir politines, ir tuo pačiu kartu pilną laisvę jiem. Drg. Stalinas pilnai sutiko su draugo Dzeržinskio nuomone. Drg. Dzeržinskis pats įėjo į komitetą organizavimui panašių komunų.

"Komitetas nuėjo į kalėjimą ir pateikė planą kriminalistams, kad jie eitų dirbti, mokytis laisvai gyventi ir tapti naujais Sovietų Sąjungos piliečiais, bet apie tai pirmiau turėtų rimtai pagalvoti."

Ekskursijos vedėjas draugas komunaras sako:

"Grupė kriminalistų pagalvojo ir sutiko važiuoti. Jūs žinote, kad kaliniai neapsakomai myli laisvę.

"Pirmiau čia nieko nebuvo apart miško. Kur-ne-kur gyveno pavieniai valstiečiai. Komuną organizavom 1924 metais. Darbo Komuna turi tris principus. 1-mas, nori dirbk, nori eik iš komunos, durys plačiai atdaros, bet nedemoralizuok komunos; 2-ras, vienas atsako už visus, visi už vieną; 3-čias, komunoj išbuvęs vienus metus gali išeiti iš komunos. Jis gauna pasportą ir Profsojuzų knygelę. Ir visi prasižengimai likviduojami. Niekas neturi teisės buvusiam komunarui primesti jo pirmesnį prasižengimą".

Ekskursijos vadas sako:

"1924 metais, kuomet mes čia atvažiavom gyventi, vietos gyventojai valstiečiai sukilo prieš mus, prieš komunarus. Valstiečiai bijojo ir neapkentė mūs. Jie visus savo daiktus sudėjo į skrynias ir užrakino. Jie bijojo, kad komunarai nepavogtų. Valstiečiai savo dukterų neišleido iš stubų, nes bijojo, kad komunarai su jomis nepasielgtų žvėriškai. Valstiečiai parašė protesto laišką Sovietų pirmininkui drg. Kalininui, griežtai reikalaudami, kad Darbo Komuna būtų iškelta iš jų tarpo, nes jie negalį gyvent tarpe vagių ir razbaininkų. Ir ve, praėjo 12 metų, kaip Komuna gyvuoja, nei vieno valstiečio apiplėšimo neįvyko. Dabar mes matom, kad daug komunarų yra vedę su vietos valstiečių dukterim, turi šeimynas ir gyvena pavyzdingai."

Ekskursijos vadas pažymi, kad Komunoje yra įstatymas, jog visi komunarai apie 12 val. naktį turi būti kambariuose. Komitetai eina per kambarius ir pažymi, ko nėra butuose ir bendrabučiuose. Tuomet mes esam ramūs, nes žinom, kad jei kas ir atsitiks, tai mūsų komunarai nieko bendro neturėjo su tuo įvykiu.

Darbo Komuna turi didelius fabrikus, kaip tai: čeverykų, audimo, sveterių, yra didelis fabrikas sporto įrankių išdirbimo. Linksma žiūrėti į dirbančius; jaunuoliai dirba pasididžiuodami. Ir jiem už darbą moka. Komunarai 4 valandas mokinasi, o 3 valandas dirba, viso 7 valandas.

Komunarai turi įvairius kursus, bet kiekvienas Komunos narys turi turėti vidurinį mokslą. Tai yra Komunos įstatymas. Jie leidžia savo laikraščius. Sieniniai laikraščiai išeina du kartus į mėnesį ir kiekvienoj dirbtuvėj. Komunos laikraštis savaitinis. Taipgi leidžia mėnesinį žurnalą. Laikraščių redaktoriai patys komunarai.

Komuna turi išauklėjus net savo kadras, kaip tai: gydytojus, inžinierius, slauges, rašėjus, artistus, piešėjus ir tt. Didžiumoj komunarai prisirengę Komunos mokyklose važiuoja į aukštesnius mokslo institutus ir universitetus—į Maskvą, Leningradą. Užbaigę mokslus sugrįžta į Komuną dirbti.

Jie turi savo organizacijas, kaip tai: Komunistų Partiją, profsąjungas, komsomolų organizaciją, kuri turi virš 300 narių.

Komunarai turi puikų ir turtingą muzėjų. Muzėjus atvaizdina Komunos gyvenimą nuo pat jos susitvėrimo 1924 m. Muzėjus išpuoštas įvairiais piešiniais, pačių komunarų piešiais.

Komuna įsteigė bendrą virtuvę, kurią vadina fabriko kuknia. Yra keturios valgyklos.

Komunos 12 metų gyvavimo nutraukta krutami paveikslai, kurie atvaizduoja Komunos gyvenimą: kaip komunarai dirba, mokinasi, linksminasi.

Nuėjom į bendrabučius. Bendrabučiai švarūs, šviesūs, tvarka puiki.

Komunarai apstojo mus, su linksmom šypsom ir apipylė mus įvairiais klausimais. Komunarų tarpe yra vienas negras. Jis papuolė į Komuną 1924 m., būdamas 6 metų. O dabar jis jau 18 metų. Jo vardas Maksim. Jis turi vidutinį mokslą. Klausiau jo, koks jo planas ir kuo jis mano būti. Maksim atsakė: Dabar mokinuos ant piloto. O kuomet sueis 21 metai, eisiu į Raudonąją Armiją ir mokinsiuos ant tankisto. Klausiau jo, kur jo tėvai. Maksim atsakė: "Nežinau. Tėvai paliko mane ant gatvės. Jie atvažiavo 1924 m. į Sovietų Sąjungą."

Maksim yra puikus sportininkas, gerai mokinasi, pavyzdingas komsomolietis. Komunarai jį labai myli, kaipo gabų, simpatingą ir pavyzdingą jaunuolį.

Arti stovinčios jaunuolės klausiu:

—Senai tu čia?

—Keturi metai.

—Ar ilgai manai čia gyvent?

—Du metu, nes aš noriu prisirengt į Maskvos aukštesnį institutą.

—O kaip su maistu, ar užtenka to, ką duoda?

—Mes galim valgyt, kiek tik norim ir ko norim.

Klausiu Komunos vado:

—Kas Komunai vadovauja?

—Komunai vadovauja patys komunarai. Komunos visuotinam susirinkime renkam visus komitetus: fabrikų vedėjus, brigadierius, kadrų komitetą, teismo komitetą, sporto komitetą ir tt. Komitetai savo darbo atskaitas irgi turi išduoti bendram Komunos susirinkimui. Įvykus kokiam nors konfliktui, teisia Komunos visuotinas draugiškas susirinkimas. Daug būna atsitikimų, kad teismus perkeliam į Maskvos aukštesnį teismą. Už vagystes metam lauk iš Komunos—kad ir už mažo daikto pavogimą, kad ir už pirmą kartą, nepaisant, kad labai gaila prarasti komunarą, bet geriau prarasti vieną, negu 10.

8—Straipsnis

Pas mus didesnės bausmės nėra, kaip išmetimas iš Komunos. Mūsų Komunoj yra visos sąlygos žmogui pasitaisyti. Ir jeigu nesiskaito su disciplina, lai eina. Pas mus labai mažai įvyksta, kad reikėtų išmest. Pas mus yra griežtas įstatymas prieš girtuokliavimą ir kortų lošimą iš pinigų.

Šių žodžių skaitytojai aiškiai matys, kad Sovietų Sąjunga yra rimtai susirūpinus savo piliečiais. Jinai kreipia didžiausio dėmėsio net ir į kriminalistus, kad juos pataisyti, perauklėti, padaryti iš jų naudingus visuomenės narius. *J. B.*

Pittston, Pa.

Anglių Kasyklų Išdirbystė

Pittstono apielinkėj priklauso keletas nedidelių miestukų: Duryea, Dupont, Exeter, Wyoming ir dar keli maži "kaimeliai" taip, kad vienas paštas aptarnauja 40,000 Pittstono ir apielinkės gyventojų.

Iš tautybės didžiumoj skaitosi italai, slavai, lenkai, lietuviai, žydai, airiai ir šiaip seniau apsigyvenusieji "100%" amerikonai. Virš minėtos tautos mažą rolę lošia kultūros ir industrijos srityse. Nuo senai apsigyvenusieji amerikonai paėmė į rankas draugijinį darbą ir industriją. Per ilgus metus griebė nuo paviršiaus ką tiktai pajėgė, kad tik daugiau užgriebti sau turto. Išsistatė namus ant puikiausių gatvių, paėmė geresnius darbus į savo rankas, kaip politinius, taip ir draugijinius, o vėlesnių metų atėjūnai jiems tarnavo. Atėjūnai, gyvendami po jų letena, pradėjo įsigyti šiokias bei tokias nuosavybes, kaip antai: pasistatė savas bakūžėles, įėjo į biznelius, vienas kitas šiaip prilindo prie geresnių darbų, tai bankoje darbą užėmė, tai industrijoj vadovauti kiek mažesnį darbą. Priešakyje industrijos stovėjo daugiausiai škotai (bosai). Vėliau airišiai pradėjo užiminėti, o per paskutinius 15-ką metų italionai įsibriovė į industrijos kampus. Keliolika šeimynų drūčiai prapuolė, bet industrijoj pakirto šaknį.

Kada užėjo mašinėrijos "epidemija", na ir mainų industrija nepaliko nepažeistą. Duodam skaitlines, ištraukas iš "Chamber of Commerce". Abelnai imant visą kietųjų anglių industriją štai kaip skaitliuojama: 60 didelių "breikerių" (laužyklų) uždaryta ir 25,000 angliakasių atjungti nuo darbo. Dabar kyla klausimas, ar mažiau anglies Suvienytose Valstijose vartojama, kada darbininkus paleido iš darbo? Ne! Bėgyje 10-ties metų kietosios anglies davė kožnais metais 63,000,000 tonų (abelnai, vienais metais mažiau, kitais daugiau). Daugiausia anglies buvo iškasta tais metais, kaip Anglijoj streikavo angliakasiai. Tada anglies buvo iškasta 105,000,000 tonų. Nuo to laiko anglių rinka krito labai smarkiai taip, kad nupuolė iki 50,000,000 tonų. Tame laike prasidėjo depresija šioj apielinkėj. Kai tas atsitiko, įvyko bedarbė, bankos užsidarinėjo, bizniai bankrūtavo, namai buvo parduoti ant varžytinių, o ūpas visai tarpe žmonių nupuolė.

Kada ta audra praėjo, tuomet atsirado skirtingi įvykiai šioj apielinkėj. Ardė dideles anglių laužyklas, nekurios gana brangios laužyklos sudegė, o dar nekurios uždarytos ir dabar stovi nesunaikintos. O mažų laužyklų taip kaip grybų po lietum pridygo. Pastaruoju laiku pasirodė, kad mažosios "bootleg" anglių kasyklos pristatė ant rinkos iki 3,000,000 tonų anglies. Didžiosios kompanijos pradėjo šaukti gvoltais "racket, racket". Na, ir jos nesnaudė—nekurios kasyklų dalis išrandavojo mažesniems kontraktoriams. Mažesnieji kontraktoriai nesiskaitė su unijos kontraktu, bet samdė darbininkus už pigiausią algą, už kiek galėjo gauti. Na, ir smaugė juos. Kirto anglies kainas taip, kad ant vietos buvo galima nusipirkt geriausios rūšies anglį už 4½ dol. už toną (2,000 svarų).

Laikui bėgant dalykai neva šiek tiek pradėjo eiti į vagą. Kapitalistiniai laikraščiai pradėjo rašyti, kad šiemet išdavė daugiau anglies ant rinkos.

Tarsi po didelio lietaus, prasidėjo atsigauti augmenys. Štai atėjo ir dabartinis pavasaris. Kada vanduo pasiliejo Wyomingo klonyje, lankoje kokiu ten būdu tarpe Pittstono ir Duryea žemė sutirpo ir pasiliko didelės duobės. Vanduo įsigavo į anglių kasyklas, ir virš 1,000 darbininkų pasiliko be darbo. Nors dirbdavo, kaip vergai, bet šiaip taip užsidirbdavo duonos kąsnį savo šeimynai ir sau. Kada kapitalistinėj spaudoj nuskambėjo apie šitokį nuotikį, tuomet ir centralinė valdžia užgirdo. Ilgai nelaukus atsiuntė savo karinius inžinierius, kad peržiūrėtų šitą dalyką.

Kada po miestelį žmonės pradėjo kalbėti, kad valdžia atsiuntė savo atstovus į tas anglių kasyklas, mums parūpėjo su tais valdžios atstovais pasimatyti. Du kapitalistų laikraščių korespondentai, fotografas ir aš, susėdę į mašiną pribuvome į tą vietą. Prie anglių kasyklos raštinės suvažiavę keliolika mašinų žiopsotojų, kurie šen ten vaikštinėja ir domisi, kad 35-kių pėdų storio sluogsnis žemės, tarsi kaip tirpte sutirpęs, palikdamas keletą vieno hektaro didumo duobių. Mašinos ir daugybė darbininkų skubiai verčia išmatas "rakus" iš anglių kasyklų į tas duobes. Vienoje duobėje matosi gelžkelio darbiniai vagonai. Nėra žiūrėta, verčia žemes ant viršaus tų vagonų, kad sulyginti duobę ir sujungti kelią, kaip pirmiau buvo. Antroj vietoj tai ne juokais dirba — meta ryšulius šieno, maišus smėlio, pila cementą, kad apsaugoti anglių kasyklas nuo netoli bėgančios upės.

Pasigirdo balsas, kad inžinierius atvažiuoja. Mes pasukome link raštinės. Privažiavo automobilis su 4-riais žmonėmis. Mes pasukome į pryšakį jų ir mandagiai užklausėm, ką jie mano apie šitą įvykį. Ne augštas, viuramžis, rudai pasirėdęs inteligentiškas žmogus išlėto pradėjo pasakoti dalyką. Tarpe svarbesnių dalykų pareiškė, kad valdžia neturi tam tikro fondo finansavimui to darbo. Jis mano, kad kaip sugrįš į Washingtoną, perstatys centralinei valdžiai dalykus. Gal valdžia perleis kokį įstatą, su kurio pagelba galės paskirti finansų gelbėti tą anglių kasyklų industriją. Jis toliau aiškino, kad jo darbas išimti vandenį iš anglių kasyklų. Jis dalinai tikras, kad centralinė valdžia paskolins valdžios pumpą. Kada mes pastatėme klausimą, kiek laiko praeis kol išims vandenį, jis trumpai atsakė, kad ims porą valandų peržiūrėti anglių kasyklų žemlapius ir apskaitliuoti, kiek galionų vandens yra po žeme. Pirm ėjimo laikraščiui į presą vienas iš buvusiųjų korespondentų gavo per telefoną pranešimą, kad po žeme randasi šeši bilionai galionų vandens ir ims apie 6-7 savaites laiko ištraukti vandenį iš po žemės valdiškomis pumpomis.

Pirm grįžimo į namus iš anglių kasyklos raštinės, nuėjome pasimatyti su mainų savininku J. Na, čia ir lermas. J. užsipuolė smarkiai ant laikraščių korespondento, užmesdamas jam, kad jis nesąmones rašo laikraštyje apie tą įvykį, o korespondentas, pasirėmęs ant gonkų užtvaro, nieko neatsakydamas, klausėsi J. išmetinėjimų. Kada tas apšaudė jį populiariškais amerikoniškais žodžiais, pradėjo kalbėti minkščiau, nuoldydamas kietųjų anglių industrijos padėtį. Ant galo J. pridūrė: "Ką aš paisau jūsų. Aš galiu važiuoti į Floridą ir mazgoti užpakalį. Aš turiu ko valgyti, bet kas atsitiks su šimtais šitų namukų, kurie yra čia pastatyti? Kas atgrąžins tuos šimtus milionų už pravedimą povandeninių dūdų; pabudavojimą mokyklų ir už kitus pagerinimus, ką mainieriai sumokėjo už juos?" Korespondentas, išklausęs jo kalbą, staigiai paklausė: "O kiek pėdų storumo likę ramsčiai anglies po upe? J. atsakė: "Pagal valstybės įstatus turėtų būti 100 pėdų storumo." Korespondentas — "Jūs manote, kad yra tiek?" J.—"O, aš manau, kad ne, nes nuo senų laikų pirmutiniai anglių kasyklų savininkai to neprižiūrėjo." (Mat, savininkai grobė, plėšė, kad tik prisigriebti sau daugiau turto, o angliakasyklų visai tuo darbu.) Korespondentas savininkui pastatė antrą klausimą: "O kiek iš Duryea pusės ramstis turi storumo?" Savininkas atsakė, kad turėtų būti 100 pėdų, ir pridūrė, kad jeigu būtų buvę tiek drūtumo, tai nebūtų tas atsitikę, ką mes dabar turime ant rankų. J. pasisukęs į korespondentą sako: "Ar tu turi mažiausį supratimą, kas dedasi nuo Carpendel iki Nanticoke, Pa., anglių kasyklose? Kai tie dalykai pradės įsikūnyti, tuomet pradėk rašyti tuos straipsnius savo laikraščiuose, o dabar dar peranksti atimti iš žmonių ūpą. Šita industrija bus išgelbėta ir tie 1,400 darbininkų grįš atgal prie darbo. Šis paveikslas nėra toks žiaurus, kaip jūs nupiešiate savo spaudoje."

Tų anglių kasyklų savininkas daug laiko neleidęs sušaukė vietinius biznierius ir šiaip piliečius į susirinkimą ir pastatė gerus kalbėtojus, o tie nurodinėjo žmonėms, kad būtinai tos anglių kasyklos turi būt gelbėjamos, kad išrinkti delegaciją siųsti į Washingtoną ir kad ta delegacija reikalautų piniginės pagelbos iš centralinės valdžios. Ateitis parodys, kokius vaisius išduos jų misijos Washingtone.

Iš biznierių pusės matosi nusistatymas, kad gelbėti tas mainas, nes kitaip žmonės neturės kuo užsimokėti bilų. Iš darbininkų pusės matosi kas kita. Būtų absurdas, kad privatišką biznierių žmonės pinigais remtų. Nekurie darbininkai pareiškė, kad jeigu jis pats negali išgelbėti tų kasyklų, tegul atiduoda valdžiai, o valdžia be jokių ceremonijų patvarkys ir neimtų daug laiko.

Jeigu trisdešimts ar daugiau metų tam atgal būtų nors kiek kreipta domės į tą industriją, tai nebūtų reikėję tiems biznieriams verkti krokodiliaus ašaromis, kada paskutinis liepto galas linksta iš po jų kojų.

Spec. Koresp.

"Laisvės" Sidabrinio Jubilėjaus

Koncertas ir Banketas

GIRARD MANOR SALĖJE

911 W. Girard Ave., Philadelphia, Pa.

A. Višniauskas

KONCERTAS IR BANKETAS

Bus Sekmadienį, 19 Balandžio (April)

Kalbės A. Bimba

Kiti Dalyviai Programoje Yra:

Lyros Choras, vadovaujamas J. Bulaukos, Mainierių Kvartetas iš Shenandoah, Pa.; Vera ir Nožė Fripowitz, šoks rusiškus šokius. K. Menkeliūniūtė—mezzo sopranas, A. Višniauskas—baritonas, R. Merkiūtė—solistė ir K. Kuzmickas—baritonas.

M. Gailiuniutė šoks klasiškus šokius; A. Bimba sakys prakalbą ir bus dar extra solistų programoje.

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS

GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIĖJIMAM ĮSTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai geriausių gamybų alus ir Elius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.

426 SOUTH 5th STREET, BROOKLYN, N. Y.

Blokas nuo Hewes eleveiterio stoties. Tel. Evergreen 7-8886

Juozas Kavaliauskas

Laisniuotas Graborius

Pennsylvania ir New Jersey Valstijose

Keystone—Main 9669

Telephonai: Bell—Dewey 5136

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje prašau kreiptis prie manęs sekančių antrašu:

1439 South 2nd Street

PHILADELPHIA, PA.

SLA Pažangiųjų Narių Kandidatai

UŽ JUOS PADĖKITE KRYŽIUKUS!

Prezidentas ADV. F. J. BAGOČIUS

Vice-Prezid. J. K. MAŽUKNA

Sekretorė, P. JURGELIŪTĖ

Iždininkas, ADV. K. P. GUGIS

Iždo Globėjai: E. MIKUŽIŪTĖ, J. MILIAUSKAS.

Dr.-Kvotėjas, J. S. STANISLOVAITIS.

PHILADELPHIJOS ŽINIOS

Darbininkai Laimėjo Streiką

Apie savaitė laiko atgal šioj vietoj tilpo korespondencija apie vedamą streiką F. C. Castelli Komp. ir Atlantic MFG Komp. Buvo pažymėta, kaip darbininkai laikosi vieningai, ir kad dalinai kompanija likosi paklupdyta ant kelių. Ir daug laiko nereikėjo, kol galutinai privertė kompaniją išpildyti visus streikierių reikalavimus.

Netik minėtos dvi kompanijos dėjo visas pastangas, kad sulaužius uniją, bet kad ir tuomi uždavus didelį smūgį darbininkams. Netik minėtos kompanijos "spendino" pinigus sulaužymui streiko, bet MFG Association visokius "škymus" vartojo, kad sulaužius darbininkų vienybę ir minėtoms kom. davė piniginę paramą sulaužymui streiko. Bet kompanija to neatsiekė,—darbininkai likosi pergalėtojai.

Kovo 28 d. Atlantic MFG Com. išpildė visus streikierių reikalavimus. Vyriausias reikalavimas buvo, tai unijinė šapa. Delto kompanija labai daug spardėsi. Šie reikalavimai buvo išstatyti:

1. 40 val. savaitė darbo. 93 centai valandai "tool ir die" dirbėjams, ir 85 centai mašinistams.

2. Mokestis už viršlaikį—laikas ir pusė.

3. Už šeštadienio darbą—laikas ir pusė, neatsižvelgiant, kad darbininkas bus išdirbęs tik vieną tą savaitę ir jei reikės jam dirbti šeštadienį, tai kompanija turi mokėti laiką ir pusę. (Kitos kompanijos verčia darbininkus dirbti šeštadienį, jei jis būna išdirbęs tik 4 dienas tą savaitę, ir jam nemoka viršlaikio.)

4. Kompanija negalės atleisti darbininką iš darbo be unijos komiteto sutikimo.

5. Atsitikime nedarbo ir jei darbininkai bus atleisti, tai vėl prasidėjus darbui kompanija turi paimti pirmiausia senuosius darbininkus.

6. Kompanija galės paimti neunijistą darbininką, kuomet bus daug darbo, bet jis turės įstoti į uniją bėgyje 4 savaičių laiko. Apie tai kompanija ir unijos komitetas informuos darbininką. Nesutikus darbininkui įstoti į uniją, jis negali dirbti ir bus atleistas iš darbo.

7. Nedėldieniais darbininkai sutiks dirbti už laiką ir pusę, jei unijos komitetas pripažins, kad tas darbas būtinai reikalingas išleisti, ir kad jo užbaigti nebus galima dirbamomis dienomis. Prie to, nebus darbininkai verčiami dirbti nedėldieniais. Kitaip sakant, nedėliomis niekada nebus dirbama.

8. Dirbant legališkose šventėse, kaip tai 4 liepos, Labor Day, ir tt., bus mokama dubeltava mokestis. Pav.: "tool ir die" dirbėjas gaus $1.90 landai, jei jo alga bus tik 95 centai val. paprastoms dienoms. Taipgi ir kitus kelius punktus iškovojo darbininkai. Reikia pasakyti, kad tai didelis Atlantic komp. darbininkų laimėjimas. Tas parodo, ką reiškia unija ir geras susiorganizavimas ir vedimas streiko teisingu būdu.

Kaip visur, taip ir čia buvo atsiradę keli, kurie norėjo demoralizuoti streiką. Minėtos komp. trys darbininkai po 4 savaičių streiko skundėsi, kad delei streiko jie turi suardyti šeimyninį gyvenimą ir tt. Prie to, juos kviečia kita kompanija dirbti. Unijos ir streiko komitetas sutiko juos paliuosuoti iš pikieto ir leisti dirbti toj kompanijoj, kuri kviečia juos dirbti. Bet vietoj nueiti ten, jie nuėjo visai į kitą kompaniją ir dirbo nedėlioj už laiką ir pusę. Unija tuos narius greitai pakvietė prie tvarkos ir reikia pasakyti, kad jiems daug kaštavo. Nors jie bandė visaip išsisukinėti, bet tas negelbėjo. Visi buvo nubausti piniginiškai daugiau negu po $30.00 ir tie vyrai užsimokėjo.

FC. Castelli Comp. kol kas dar nenori išpildyti darbininkų reikalavimą. Bet ji bus taipgi priversta išpildyti. Nors Metal Manufacturers Association siunčia skebus ir visokius provokatorius, kad tik sulaužius streiką, bet to ji neatsieks. Darbininkai laikosi vieningai. Todel Phila. ir apielinkių organizac. ir pavieniai, paremkime streiką moraliai ir pinigiškai, kad darbininkai greičiau laimėtų. Siųskite aukas Machine, Tool & Foundry Workers Union local No. 203, 16th & Oxford Sts. Phila., Pa.

Mašinistas.

Laisvės Bankietas

Nepamirškite, kad "Laisvės" bankietas jau čia pat. Prie jo rengiasi labai rūpestingai organizacijų komitetas. Koncertas bus labai puikus. Kurie bent kada dalyvavo "Laisvės" bankiete ar piknike, niekada nebuvo apvilti, visados būna pilnai patenkinti, taip bus patenkinti ir šį kartą.

Bankietas ir koncertas bus balandžio 19 d., 911 W. Girard Ave. Programa prasidės kaip 3 val. po pietų, o bankietas 6 val. Tad visi, kurie tik norite išgirsti koncertą, būkite laiku.

Report.

Mūsų Padėkos Žodis

Laike mūsų motinos laidotuvių, mes, likusi Agotos Basanavičienės-Rimkunienės šeimyna, tariame širdingą ačiu tetai Basanavičienei ir pusseserėm, atvykusiom į laidotuves iš Kingston, Pa., Mrs. Kirevičienei ir jos dukrelei, iš Shennadoah, Pa., dėdei ir dėdienei Basanavičiam ir pusseserei ir pusbroliui iš Phila., Pa. Ačiu už gėles, kurios puošė mūs motinėlės karstą. Ačiu draugams ir draugėms, kurie prisiuntė gėles ir dalyvavo laidotuvėse. Ačiu grabnešiam už patarnavimą. Dėkojam organizacijų nariams, kurie palydėjo ir tiems, kurie su savo automobiliais patys lydėjo ir palydovus vežė.

Labai ačiu ALDLD 10-tai kp. už vainiką ir esame labai dėkingi dd. M. Žaldokui ir J. J. Potienei už pasakytas tinkamas prakalbas.

Taipgi ačiu laisviečiams dd. Bukniui, Mirazai ir Tarui už prisiuntimą užuojautos telegramą. Ačiu graboriui Juozui Kavaliauskui už mandagų patarnavimą.

Žodžiu, priimkit nuo mūs padėkos žodį visi, kurie prisidėjote prie mūs mamytės laidotuvių ir mus liūdnoje valandoje širdingai suraminot.

Liekam liūdėdami,
Antanas Rimkūnas,
Antanas Rimkūnas, Jr.
Julia,
Kazimieras,
Gedeminas,
Jonas,
Basanavičiai.

Pittston, Pa.

Pittstono klerikalai nesnaudžia. Pittstone randasi lietuviška R. K. bažnyčia su vidutiniškų palociuku prie jos, kur lietuvis kun. J. Kasakaitis smagiai laiką praleidžia. Kasakaitis per daug metų Pittstone gyveno ir mokino savo pasekėjus bažnytinės kultūros—būk prielankus; tarnauk savo išnaudotojui-bosui, kad ir pusiau nedavalgęs; duok šventai bažnyčiai kiek gali. Nežiūrint, kad ta bažnytinė filozofija susinešiojusi, pasenusi, nieko nepamokinanti, vis vien turi daug suvargusių lietuvių darbininkų pasekėjų. To dar neužtenka. Tas klebonas pasisuko ir patraukė į tą senąjį burtų sukurį ir tautininkus—"poetą" Korsaką ir pagarsėjusį Gegužio agentą A. Galinską. Dabar jis pasikinkęs juos į savo tamsybės verpetą, kaip kokius pastumdėlius laiko po savo letena. Kada Galinskas ir Korsasakas su kitais tautininkais nuvažiavo pas Romos agentą, tai tas su jų pagelba pasikuopė ir Lietuvių Piliečių Kliubą po savo skraiste.

Kad dar daugiau pasinaudoti, naują įrankį susirado sau—suorganizavo būrį moterų, kurios pasivadino save pagelbininkėmis arba "auxeliarietėmis". Pagelbininkių nustatytas kelias—neva tikslas del ko jos pasiliko — joms neuoda nė jokios apsšvietos, bet išnaudoja ir palaiko jas tamsybėje. Mat, "slogan" yra turėti gerus laiku. Na, ir kokius gerus laikus?—girtuokliauti ir plakti liežuviais sau nepatinkamas ypatas, o likusius kelis centus atiduoda bažnyčiai. Taipgi jos mokinas, ima pavyzdį nuo prabaštėlio, traukia į savo tarpą (kurios mažai nusistačiusios ir nepaisančios darbininkiškų principų, tai pagauna ant prabaštėlio meškerės) moteris. Na, ir kaip nestoti į auxiliriečių draugiją, kad po kiekvieno susirinkimo po bačkutę alaus išragauna. O vasaros laiku surengia ir pikniką ir keletas bačkučių ne pro šalį.

Iš 12-kos šimtų lietuvių šeimynų kilo gražus jaunuomenės būrelis, kaip bernaičių, taip mergaičių. Jie jau suaugę metuose, o tarpe jųjų augštesniosios profesijos nesimato—nei gydytojų, nei dantistų, nei inžinierių, nei šiaip apšvietos kūrėjų. Nelabai toli nuėjo nuo savo tėvų, apart to, kad prāmoko pasirašyti vardą, pavardę, istorijos ir kitų mokslo šakų pradžią, kaip antai: knygvedystės, krautuvėj už stalo pardavinėti batus, o visi kiti nuėjo su savo tėvukais į anglių kasyklas tarnauti kapitalui. O likusį laiką praleidžia cigarų krautuvėse ir aludėse nemažai lankosi.

Ne prošalį suminėti ir žemiausios rūšies nuotikį, į kurį nustumė jaunuomenę dvasiškoji kultūra. Jau ir lietuvių jaunuolių yra nuteistų į kalėjimus iki 10-ties metų ir daugiau, o jau kaip langas išmušti, kito žmogaus automobiliu nuvažiuoti, ir krautuvę išplėšti, tai visai paprasti kasdieniniai atsitikimai. Tai matot, kaip Romos agentai kultūrą paskleidė tarpe savųjų pasekėjų.

Tik paskutiniuoju laiku, kada vyskūpas užmynė ant kun. Kasakaičio šliurės ir pasirodė, kad vyskūpas norėjo Kasakaitį išvaryti iš Pittstono, pasigirdo zurzėjimas nuo parapijonų viename ir kitame kampe: "Mokėjome, mokėjome pinigus per ilgus metus, o ką mes dabar turime? Ogi nieko. Dievo maldyklos namas mūsų pinigais pastatytas ir vidus puikiai išpuoštas ir atiduotas arba užrašytas airių vyskūpui." Bet Jonas Kasakaitis neužsiminė nei vieno patriotiško žodžio, kad ta bažnyčia turėtų priguléti lietuviams, o ne airiams. Ir kame jo čia patriotizmas, kurį taip tankiai kartoja? Kiek dar laiko nusitęs, kol parapijonai nušluos tuos Romos niežus ir žengs teisybės keliu į geresnę gyvenimo ateitį?

B. K. B.

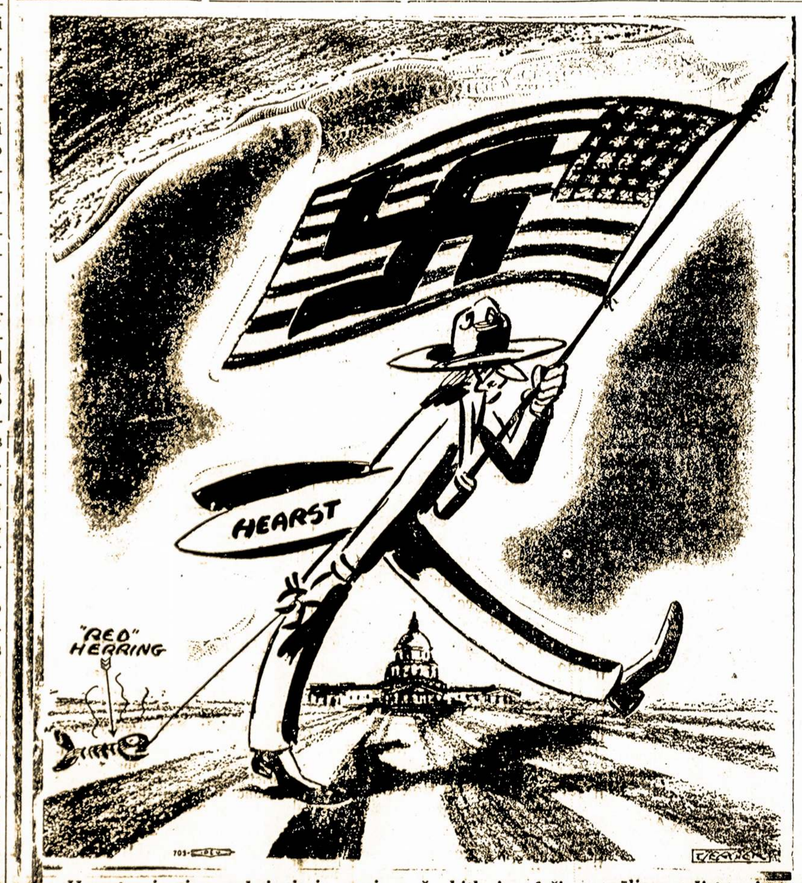

Hearstas ir visa reakcionierių gauja neša hitlerinę fašizmo vėliavą. Jie nori fašizmo ir Amerikoje.

Paryžius, bal. 3. — Mirė Francijos generolas Bap. Estienne, 75 metų amžiaus, išradėjas francūzų tankų, kurie buvo naudojami pasauliniame kare.

SKAITYK "LAISVĘ" IR KITIEMS UŽRAŠYK.

Vaikas Linksmas, jis geria "Broncotone"

Jeigu Jūs esate užsišaldę, kosėjate, kenčiate nuo dusulio užgulimų užeikite į vaistinę ir nusipirkite butelį

"BRONCOTONE"
D-RO L. GRYCZ
Po vieno butelio sunaudojimo, įsitikinsite, kaip jis palengvina jūsų kentėjimus vidurių apsirgimuose; kaip kad sukietėjimas, širdies pykimas, naudokite

"GASTRITONE"
D-RO L. GRYCZ
Gastritone yra kombinacija iš sudėties, prirengtos po tiesiogine analistiška kontrole pagal daktarų receptų. Jis duoda puikiausius rezultatus kaipo skausmo lengvintojas ir gelbsti skilvio virškinimui.
Kent Remedies, Inc.
KENT REMEDIES, INC.
102 Kent Street, Brooklyn, N. Y.

DIDELIS NUPIGINIMAS
Dviejų dolerių vertės knygą Dabar gausite už $1.25
Patarimai Vyrams Apie Lyties Dalykus
Tai ta paskilbusi D-ro Robinsono knyga, kurią D-ras Kaškiaučius pakartotinai liepia skaityti. Pirkite ją dabar, nes už mėnesio vėl bus pilna kaina.
Reikalavimus su $1.25 adresuokit:
J. BARKUS,
111-40—128th St.,
So. Ozone Park, N. Y.

Stephen Bredes, Jr.
LIETUVIS ADVOKATAS
197 Havemeyer Street
Brooklyn, N. Y.
Telephone Evergreen 7-1516
NAMŲ ANTRAŠAS:
6502 Grand Avenue,
Maspeth, N. Y.
Telefonas Juniper 5-6776

PAINTERS and CARPENTERS
Taisom ir maliavojam namus iš vidaus ir iš lauko
A. BALČIUNAS
321 Chauncey Street
Brooklyn, N. Y.
ir
P. BIELIAUSKAS
8831 76th Street
Woodhaven, N. Y.
Tel.: Foxcroft 9-6901

Nauja Literatūra

Tuojau įsigykit ir skaitykit šias labai svarbias ir tik dabar išleistas knygas:

DARBININKŲ KALENDORIUS
1936 METAMS
Tai turiningas kurinys. Gerų straipsnių iš politikos, abelno mokslo ir sveikatos klausimais. Iliustruotas paveikslais žymiausių pasaulio revoliucionierių ir mokslininkų. Taipgi yra atvaizdų iš statybos ir iš industrijos. Puikiai parinkta informacijiniais daviniais iš geografijos, gamtos, istorijos ir kitų mokslų.
KNYGA 144 PUSLAPIŲ. KAINA 25 CENTAI.

LIETUVA
1935 METAIS
Darbininkų ir Valstiečių Kovos Prieš Smetonos Diktatūrą
Parašė FREDAS ABEKAS
KNYGA IŠ 64 PUSLAPIŲ. KAINA 10 CENTŲ
Ši knygelė turi daug teisingų aprašymų apie Lietuvos padėtį ir žmonių gyvenimą, kaimo ir miesto žmonių vargus. Taipgi labai daug aprašymų apie Visuotiną Lietuvių Seimą Kaune, kur Fredas Abekas buvo atstovu nuo 60,000 Amerikos organizuotų lietuvių. Platintojams ir agentams duodam 20%. Reikalaukit:

KOMUNISTŲ PROGRAMA
Prašalinimui Karų ir Fašizmo
Komunistų Internacionalo Septinto Pasaulinio Kongreso Rezoliucijos
KNYGELĖ 48 PUSLAPIŲ. KAINA 10 CENTŲ.

KRIKŠČIONYBĖ
IR KĄ JI DAVĖ DARBININKAMS?
Parašė A. M. METELIONIS.
Puikus rinkinys faktų, kaip tai: Vergų sąstatas ir jų kovos. Stebūklų laukimas. "Išganytojo atėjimas." Tikėjimai Romos Imperijoj. Barbarų užplūdimas. Žmonių "lyginimas." Nakalti pradėjimai. Apie krikščionių persekiojimą. Romos sudeginimas. Tamsybės amžiai, Kryžeiviai. Raganos. Inkvizicija. Mokslo persekiojimas. Baltramiejaus Naktis. Liuteris ir darbo žmonės ir kiti žingeidūs dalykai.
BROŠIURA 48 PUSLAPIŲ. KAINA 5 CENTAI.

KRIKŠČIONYBĖ Ar KOMUNIZMAS?
Parašė A. BIMBA.
Brošiura aiškina kas išvaduos žmoniją iš kapitalistinės priespaudos. Drg. Bimba aiškina, jog Marksizmas-Leninizmas yra mokslas, kurio vaduojantis žmonija pasiliuosiuos. O kunigas S. Kneižis pasakoja, kad Kristaus mokslu remiantis, būk galima panaikinti vargai.
KNYGELĖ IŠ 32 PUSLAPIŲ. KAINA 5 CENTAI.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI Apie SOVIETŲ SĄJUNGĄ
Parašė MARGARETA UNDŽIENĖ.
Atsakinėjimai į tuos klausimus, kuriuos žmonės klausė Undžienės jai važinėjant su prakalbomis, grįžus iš Sovietų Sąjungos.
KNYGELĖ 32 PUSLAPIŲ. KAINA 5 CENTAI.

AR STEBŪKLAI PAGYDO?
Labai naudinga knyga, kuri aiškina, kaip atsiranda stebūklai, kam jie reikalingi, kur ir kokios yra stebūklingos vietos. Kodel yra kalbama, kad būk stebūklai pagydo paraližiuotus, aklus, kurčius, ir ronuotus.
TĄ KNYGĄ PARAŠĖ R. MIZARA
64 puslapių, kaina 15c.; šį mėnesį 10c.
Ji labai naudinga perskaityti laisvamaniams ir tikintiems, nes yra gausybė faktų, stebūklų klausimu.

KAIP TAPTI J. V. PILIEČIU?
Klausimai ir atsakymai lietuvių ir anglų kalbose, su priedu naujų pakeitimų pilietybės įstatymų
Knygutė patogi nešiotis kišeniuje, kaina 25c. Šį mėnesį 15c.
REIKALAUKITE JOS TUOJAUS.

Reikalaudami jos, malonėkite kartu su reikalavimu prisiųsti 8c. vertės pašto stampų.

"LAISVĖS" ADMINISTRACIJA
427 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y.

Lietuva Prieš 75 Metus

ST. MATULAITIS

(Paminėjimas 75 Metų Suk akties nuo Panaikinimo Baisiosios Baudžiavos Lietuvoj)

Iš S. Matulaičio Knygos "1863 Metai Lietuvoj".

(Tąsa)

Štai karp apibudina Lietuvos šlektą 30 m. vienas tų metų karo dalyvis. "Neramiausia gyventojų dalis buvo šlėkta, kurių bajoriškos pretenzijos paprastai rėmėsi teise nebūti lažininkais, norint labai tankiai tie žmonės pildė žemiausias tarnybas pas iškilesnius bajorus, užimdami vietas užveizdų, vežėjų, virėjų ir tt. Kaip visoje buvusioje Lenkijoje, taip ir čia, šlėkta labai skaitlinga ... ji buvo kūnu ir dūšia atsidavusi atsiminimams apie buvusios respublikos laikus, kuomet jų storžieviška sauvalė diktavo įstatymus. Buvę respublikos laikais veikliais dalyviais visų neramumų, konfederacijų ir pilietinio karo, šlėktos ir ligšiol sudaro pavojingiausią grynai revoliucinį gyventojų elementą. Kadangi jiem nėra ko nustoti, tai aišku, kad kiekviena permaina galėjo teikti jiems tiktai naudos."

Teisingai apibūdindamas šlėktos neramumo šaknis, autorius nesupranta jų rolės buvusioj respublikoj. Jie buvo ne veikianti, įstatymus diktuojanti jėga, bet įrankis didikų rankose; jie darė tai, kas reikalinga buvo už kulisų stovintiems didikams. Jie buvo medžiaga pilietiniam karui, mūšiams.

Apskritai imant, etnografinėj Lietuvoj (be Suvalkijos), kaip ir Baltarusijoj, šlėktos buvo labai daug. Sulyg šlėktos nuošimčio, palyginus su gyventojų skaičium, buv. Kauno gub. yra rekordinė, nes užima pirmą vietą netik visoj buvusioj Rusijos imper., bet ir Europoj, nes gub. bajorai (reiškia dvarininkai ir šlėkta) sudarė 9.16 nuoš., po to eina Vilniaus gub.—6.4 nuoš.; toliau Minsko—6.03 nuoš.; Volyniaus—4.72 nuoš.; Gardino—4.69 nuoš.; Peterburgo—4.56 nuošimčius; Mogiliovo—4.19 nuoš. ir tt., vis žemyn eina. Suvalkijos čia nepaduodam, nes iki to laiko del ekonominių priežasčių ir įstatymdavystės (Napoleono kodeksas) normų šlėkta kaipo luomas buvo jau išnykusi gyvenime. Užtai sulyg valstiečių nuošimčio b. Kauno gub. užima 5 vietą iš kito galo t. y. valstiečių nuošimtis labai mažas—tiktai 65.48 nuoš. Po to eina Minsko gub.—75.12 nuoš.; Vilniaus—76.26 nuoš.; Gardino—77.78 nuoš.; Vitebsko—77.81 nuoš. ir Mogiliovo—78.19 nuoš.

Abelnas Bajorų Skaičius 1858 m. Buvo Toks:

b. Kauno gub.	90,510
b. Vilniaus gub.	52,935
b. Minsko gub.	59,498
b. Gardino gub.	41.380
b. Vitebsko gub.	29,712
b. Mogiliovo gub. ...	37,048

Į šitą skaičių neįeina tie šlėktos, kuriuos ligtol valdžiai pavyko įrašyti į vienkiemius piliečius, ar stačiai į valstiečius, kaip žemiaus pamatysime. Atmetus tą dirbtiną, tik ant popieros šlėktos skaičiaus sumažinimą, reikia pripažinti teisingesniu šlėktos skaičių Korzono paduodamą, kuris, naudodamasis žiniomis, surinktomis vietinių gubernijos statistinių komitetų, suskaito drauge vienkiemius, piliečius, valdininkus, dvarininkus ir šlėktą. Sulyg tų davinių 1858 m. buvo:

b. Kauno gub. šlėktos.....	115,890
b. Vilniaus gub. šlėktos	81,591
b. Minsko gub. šlėktos.	80,315
b. Gardino gub. šlėktos	57,663

Vienkiemiai ir Piliečiai.

Anksčiaus jau matėme, kad po 1831 m. sukilimo caro valdžia įvedė naują pavadinimą tiems šlėktoms, kurie neįstengė įrodyti savo bajorybės. 19-X-1831 paliepta tuos šlėktas, kurie įrodė savo bajorybę, vadinti bajorais ir palikti jiems visas bajorų teises; tuos gi šlėktas, kurie neįstengė įrodyti savo bajorybės, vadinti vienkiemiais, jeigu jie apsigyvens kaime ar ant savo žemės arba kaipo dvarininkų žemės nuomotojai. Tuos, kurie apsigyvens miestuose vadinti piliečiais. Vienkiemiai gyveno arba akolicose arba ant valstybės ar dvarininkų žemių. Iš pradžių vienkiemiams leista buvo sudaryti atskiras nuo valstybinių valstiečių bendruomenes; skyrium rinktis sodžiaus valdybą ir turėti jau aukščiaus minėtas pirmenybes. Iš apsigyvenusių kaime vienkiemių susidaro atskira bendruomenė, jeigu jų yra iki 100 šeimų ir daugiau. Tokią pat bendruomenę sudaro iš 100 ir daugiau kiemų, išsiblaškiusių po atskirus, bet netolimus kaimus. Jeigu kaimai toli vienas nuo kito, tai gyvenantieji juose pavieniai vienkiemiai, įrašyti tuose kaimuose, skaitosi skyrium nuo valstiečių. Toki išblaškytieji turi teisę išsirinkti iš savo tarpo rėdytoją, kuris pildo visas viršaičio pareigas. Jeigu jie nepanorės išsirinkti rėdytojo, tuomet jo pareigas vietose pildo valstiečių kaimo vyresnybė, tačiaus bendron to kaimo sueigon vienkiemiai kviečiami atskirai, jeigu jų daugiau, negu viena šeima. Be šito vienkiemiai turi tas pirmenybes, kad jie tarnauja kariuomenėj 15 metų ir jiems neskuta galvos. Beto jie moka ne pagalvę, kaip valstiečiai, bet padūmę: iš apsigyvenusių po 3 rub., iš nuomotojų po 2 rub., o iš neapsisėdusių, nevedusių lygiai su valstiečiais po 1 rub. nuo galvos.

Už įnešimą laiku ir pilnai valstybinių mokesčių atsako bendruomenė, o neįėjusieji į bendruomenę atsako visi esamieji tame kaime viens už kitą. Tam tikslui kiekvienų metų sausio mėnesio pradžioj nutaria kiek kiekvienas turi įnešti paskirtų bendrų mokesčių. Kariuomenėn ėmimas skiriamas kas metai. Paprastai iš 500 imdavo po 10 rekrūtų.

Kitais žvilgsniais su jais pasikartojo tas pats kaip ir su šlėktomis, iš kurių jie buvo įrašyti. Caro valdžia žiūrėjo į juos, iš šlėktos kilusius, nepalankiomis akimis. Vienkiemiams buvo leista išvažiuoti į pavieto miestą ir apskritai aplinkui tik 30 verstų ir tik dviem savaitėm be jokių rašytų dokumentų, tiktai pranešus viršaičiui ir gavus jo sutikimą. Toliaus ir ilgesniam laikui vienkiemis gali važiuoti tiktai gavęs pasą už pinigus pavieto iždinėj.

Vienkiemių skaitlinės paimtos iš gubernatorių apyskaitų.

Ant valstybės žemių valstiečių gyveno Kauno gubernijoj 1860 m.—9.340; 1861 m.—9.313; 1862 m.—9.356; 1863 m.—17,315; 1864 m.—17.294. Vilniaus gubernijoj 1860 m.—5.926; 1861 m.—5.828; 1862 m.—5,569; 1863 m.—24,213; 1864 m. —23.964.

Ant dvarininkų žemių valstiečių gyveno Kauno gubernijoj 1860 m.—7.692; 1861 m.—7.629; 1862 m.—7.871. Vilniaus gub. 1860 m.—19.766; 1861 m.—20.324; 1862 m.—18.609.

Viso vienkiemių Kauno gub. gyveno 1860 m.—17.032; 1861 m.—16.942; 1862 m.—17.227; 1863 m.—17.315; 1864 m. —17.294. Vilniaus gub. 1860 m.—25,692; 1861 m.—26.152; 1862 m.—24.178; 1863 m.—24.213; 1864 m.—23.964.

(Daugiau bus)

Šis ir Tas

Jau ir Šventas Kazimieras Nekošer

"Vilniaus Rytojus" rašo, kad Vilniaus vaivados įsakymu, uždaryti šie skyriai šv. Kazimiero draugijos: Daukšių, Jaciūnų, Kaniškių, Kuklių ir Daugėliškio. Šie skyriai buvo Švenčionių apskr. ribose.

Trakų apskr. ribose uždarytas "Ryto" skyrius Gervėčiuose.

Lenkų valdžia sako, kad švento Kazimiero draugijos skyriuose esą bolševikų. Bėda ir okupantams ir šv. Kazimierui.

Ispanijoj

"Lietuvos Aidas" baukštingai rašo: "Raudonasis teroras Ispanijoje tebesitęsia."

Tuo tarpu, tikrenybėje, tai supliekti rinkimuose klerikalai ir fašistai griebiasi provokacinių priemonių. Nesenai iš užkampio šauta į socialistą atstovą. Granadoj nuo stogų ir iš užkampių apšaudyta liaudies fronto demonstracija. Ir tam panašiai. Ir taip kasdien.

Užpuolikam ir chuliganams juk negalima nusileisti. Jiems duoda "čirvų." Iš valdžios reikalaujama griežtų priemonių prieš fašistus.

Maskvos "Pravdos" korespondentas praneša iš Madrido, kad Ispanijos Komunistų Partijos įtaka smarkiai auga. "Mundo Obrero" (partijos organas) darosi labai įtakingas.

Valdžios organas "Politica" sako, kad ypač Barcelonoj padidėjo komunistų įtaka.

Sovietiniai Busai ir Trokai

Maskvoj Stalino vardo autozavodas jau gamina busų ir trokų užsienio eksportui.

Pasirodo, kad Teheranę (Persijoj) busai yra sovietinės išdirbystės. Gi sovietinių, Maskvoj darytų, trokų jau pirko Latvija, Lietuva, Turkija, Chinija.

Tarptautiniam markete sovietiniai trokai kiek brangesni, bet juos perka, nes jie geresnės kokybės.

Pernai užsieniui parduota 865 sovietiniai trokai.

Pradžia ištikrųjų gera. Nei Francija, nei Vokietija tiek trokų nėra pardavusios užsienin.

Gera Kritika

"Pravda" gana aštriai kritikuoja nusistatymą laikraščio "Leninski Put." Mat, tame laikrašty buvo išsireikšta, kad jeigu komunistas nėra veiklus partijoj, jeigu jisai yra pasyvus, ir už neveiklumą-pasyvumą jis nebegali būti partijos nariu, tai toks žmogus jau pasidaro partijos priešu ir priešu darbininkų klasės.

"Pravda" teisingai nurodo, kad tokios išvados visai neteisingos.

"Pasyvis komunistas, kuriam partija ryt ar poryt atsisakys atnaujinti partijos bilietą ir kuris, naturaliai ir teisingai jau nebebus Lenino-Stalino partijos eilėse, ar jis jau priešas, ar jis jau padeda darbininkų klasės priešams? Nieko panašaus! Tokie žmonės gali ir milžiniškoj didžiumoj bus padorūs, visuomeniškai naudingi Sovietų piliečiai... Juos nereikia stumti nuo visuomeniško darbo."

D.

Tarbes, Francija, bal. 2.—Vietinis policijos komendantas skaudžiai sužeistas akmeniu į galvą, kada jis atėjo talkon fašistam laike jų susikirtimo su darbininkais.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

ELIZABETH, N. J.

L.D.S. 33 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks seredoj, 8 d. balandžio, L.D.P. Kliube 408 Court St., 8 val. vakare. Visi nariai būtinai dalyvaukite, nes turim daug svarbių dalykų apsvarstymui. Taipgi visi nevilkinkite duoklių, bet greitai užsimokėkite, nes būsite suspenduoti.

Sekr. **V. L. Sheralis.**
(83-84)

SHENANDOAH, PA.

Lyros Choras rengia smagų vakarėlį su šokiais, po velykų, 13 d. balandžio, Najaus svetainėje, 302 So. Main St. Šokiams grieš visiems mylima Zeikų orkestra. Įžanga 25c. Kviečiam visus skaitlingai dalyvauti, ir linksmai laiką praleisti.

Kviečia Lyros Choras.
(83-84)

LINDEN, N. J.

ALDLD 165 kuopos susirinkimas įvyks balandžio 8 d. drg. Tenio svetainėj, Winnans Ave. ir 16 St., 8 val. vakare.

Visi nariai, būtinai dalyvaukite šiame susirinkime, taipgi pasistenkite su savim ir naujų narių atsivesti.

Kp. Sekr. **C. Andriunas.**
(83-84)

BINGHAMTON, N. Y.

ALDLD 20 kuopos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, 9 d. balandžio, Lietuvių Svetainėje, 315 Clinton St., 8 val. vakare. Malonėkite visi dalyvauti šiame susirinkime, išgirsti raportus iš trijų suvažiavimų. Moterų, Bendradarbių ir "Laisvės" šėrininkų. Kviečiame visus.

Sekr. **H. Žukienė.**
(83-84)

CLEVELAND, OHIO

Lietuvių Mažų Namų savininkų susirinkimas įvyks seredoj, 8 d. balandžio, 7 val. vakare, Lietuvių svetainėj, 6835 Superior Ave. Visi nariai privalo dalyvauti, nes bus daug svarbių dalykų apsvarstymui, taipgi bus delegatų raportai išduoti.

Koresp.

CLEVELAND, OHIO

A.L.D.L.D. 190 kp. susirinkimas įvyks ketverge, 9 d. balandžio, svetainėje ant Waterloo St., 7 val. vakare. Visi nariai nesivėluokite ir skaitlingai dalyvaukite. Nepamirškite atsivesti naujų narių.

Koresp.

DETROIT, MICH.

Liet. Draugystė rengia svarbias prakalbos ketverge, 9 d. balandžio, Draugijų Svetainėje, 4097 Porter St. Kalbės "Vilnies" redaktorius A. Andrulis. Kviečiam visus lietuvius iš apielinkės ir iš toliaus skaitlingai skaitlingai dalyvauti.

(82-83)

PHILADELPHIA, PA.

Smagu pranešti, kad taip ilgai laukiamas "L." bankietas ir koncertas įvyks nedėlioj 19 d. balandžio, Girard Manor Hall, 909-15 W. Girard Ave. Parengimas susidės iš koncerto, vakarienės, ir šokių. Koncertas prasidės 2 val. po vietų, vakarienė 6 val. vak., o šokiai apie 7:30 val. vakare. Komisija darbuojas, kada padarius šių metų parengimą skaitlengesnį, negu kad pirmiaus. Norime priminti draugams, kad visi iš anksto apsižiūrėtumėte, kad pakvietimo korteles turėtumėte, nes nebus galima įeiti be pakvietimo. Pereitais metais daugelis apgailestavo, kad iš anksto neįsigyjo bilietų, tad šį metą nesigailėkite, bet greitai gaukite pakvietimus.

Kviečia Komisija.
(81-83)

FOTOGRAFAS
JONAS STOKES

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipgi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., kamp. Broadway ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chauncey stočių BMT Line
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-6191

Charles' Up To-Date BARBER SHOP
K. Degutis Savininkas
PLAUKŲ KIRPIMAS 25c
SKUTIMAS 15c
Prielankus Patarnavimas
100 Union Ave., Brooklyn
Tarp Ten Eyck ir Mauier Sts.

Tel. Stagg 2-0783 NOTARY
Night Tel. Juniper 5-4912 PUBLIC
Juozas Levanda
(LEVANDAUSKAS)
GRABORIUS
Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdau automobilius kiekvienam reikale. Kainos žemos.
Ateikite ir persitikrinkite
107 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.

DR. HERMAN MENDLOWITZ
Praneša visuomenei, jog jis permainė savo ofisą
WILLIAMSBURGHE,
ir randasi po sekamu antrašu:
522 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.
arti Taylor St.
Telefonas Evergreen 7-1312
Ofiso valandos nuo 1—3 diena ir nuo 7—8 vakarais
NEDĖLIOMIS: Nuo 10 iki 12 val. iš ryto
FLATBUSH OFISAS: 2220 Avenue J, Kampas E. 23rd St.

NOTARY PUBLIC TEL. STAGG 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
LAISNUOTAS GRABORIUS
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai.
Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKA
Čia randasi lietuviška aptieka, kurioje galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kitur dabartiniu laiku.
A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas
8701 JOS CAMPAU AVE., DETROIT, MICH.

Lietuvių Anglių Kompanija
Pirmos klasės anglis, geriausios rūšies ir pilnas svoris—2000 svarų tonas, tai legališkas svoris. Pristatome greit į jūsų namus. Prašome įsitėmyti adresą ir telefoną.
Telefonuokite: EVergreen 7-1661
arba užeikite pasikalbėti į ofisą
Kampas Union Ave. ir Grand St.
485 Grand St., Brooklyn, N. Y.

TRU-EMBER COAL COMPANY
(LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA)
485 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1661

Tel. Virginia 7-4499
Barry P. Shalins
(ŠALINSKAS)
Lietuvis Graborius
Suteikiam Garbingas Laidotuves nepaisant kaštų.
Turim puikiai įtaisytą Koplyčią ir salę del po šermenų pietų.
Teikiam nemokamai vėliausios mados automobilius.
84-02 JAMAICA AVE.
Prieš Forest Parkway,
Woodhaven, L. I., N. Y.

Grand Rapids, Mich.

Pritariam Visuotinam Amerikos Lietuvių Seimui

Mes, Grand Rapids lietuviai, komitetas ir atstovai bendro fronto, susidedantis iš 14 žmonių, laikytam savo susirinkime kovo 22 d., 1936 m., kuriame buvo perskaityta spaudoj tilpęs atsišaukimas šaukti visuotiną Amerikos Lietuvių Seimą ginti Lietuvos demokratiją, o tokis seimas turi įvykti Cleveland, Ohio, nuodugniai tą atsišaukimą išdiskusavę nutarėm prisidėti prie šaukiamo seimo ir nutarėm tą atsišaukimą dapildyti taip, kad tas šaukiamas seimas apimtų plačią Amerikos lietuvių visuomenę ir visas srioves; žodžiu sakant taip, kad tas seimas atstovautų visus Amerikos demokratiškai nusistačiusius lietuvius.

Taipgi nutarėm savo mieste užkviesti visas vietos draugijas ir kuopas, kad jos prisiųstų savo atstovus į konferenciją, kuri atsibus gegužės 8 d., 7:30 val. vakare, Švento Jurgio Draugijos Svetainėj, kur bus išdirbta planai, kokiu būdu ir su kokiais sumanymais mes galėsim prisidėti prie šaukiamo seimo, todel būtų gerai, kad šitą mūsų sumanymą spaudoj pamatę draugijų bei kuopų nariai bandytų savo susirinkimuose pakelti klausimą ir gauti daugiau informacijų pirma negu atsiųs savo atstovus į šaukiamą konferenciją.

Labai būtų pageidautina, kad ir kitų miestų lietuvių kolonijos imtųsi rimto darbo šitame klausime, ypatingai dabartiniu momentu, kuomet Lietuvoje atimamos paskutinės iš žmonių laisvės. Mes, Amerikos lietuviai, negalime rankas sudėję ilgiau laukti.

Pirm. **S. Naudžius,**
Sekr. **A. Daukša,**
Iždi. **J. Jankauskas.**

NEW YORKO IR APIELINKĖS ŽINIOS

Sekmingi Suvažiavimai Ir Puikus "Laisvės" Jubilėjinis Bankietas

Pereitą šeštadienį ir sekmadienį lietuviškasis Brooklynas buvo labai iškilmingas. Jį tokiu padarė įvykusieji lietuvių darbo žmonių suvažiavimai, būtent: Rytinių Valstijų Lietuvių Moterų Suvažiavimas, "Laisvės" rašytojų-bendradarbių konferencija ir "Laisvės" (Jubilėjinis) šėrininkų suvažiavimas, taipgi bankietas.

Didelė Moterų Pažanga

Moterų Suvažiavimas įvyko šeštadienio popietį ir vakarą "Laisvės" svetainėj. Jame dalyvavo 91 deleg. ir, laikotarpiais, netoli tiek viešnių ir svečių, nors didelis būrys vietinių moterų triūsėsi priruošdamos delegatėms vakarienės užkandį ir maistą didžiajam "L." bankietui, o Piliečių Kliube įvyko rašytojų-korespondentų konferencija.

Suvažiavimo nuotaika buvo graži, visos susidomėjusios, kaip suorganizuoti daugiau moterų, kaip geriau pravesti švietimosi darbą. Jaudinančiu buvo tas faktas, kad čia dalyvavo suvienyto kairiojo sparno moterys ir bendrai, aktyviai rišo reikalus. Radosi delegačių ir iš plačių lokalinių draugijų, kuriose priklauso visokių pažiūrų moterys.

Organizuotumo pasekmės—moterų pažanga — aiškiai matėsi suvažiavimo eigoje. Tas darė puikų įspudį naujoms veikėjoms ir džiugino senąsias. Tūlos iš buvusių pirmame suvažiavime, įvykusiame 20 metų atgal, ir matydamos šį, negalėjo sulaikyti džiaugsmo ašaras.

Plačiau apie Liet. Mot. Suvažiavimą bus rašoma trečiadienio laidoje—Moterų Skyriuje. Nepraleiskite.

Rašytojai Diskusavo Naujas Kryptis Rašyboje

Rašytojų - korespondentų konferencija buvo ne didžiausia, bet brandi. Daugelis gyvai diskusavo naujas rašybos formas, kurių reikalą iškelia pačios kitėjančios gyvenimo sąlygos. Kiti susidomėjusiai klausė diskusijų ir "Laisvės" redaktoriaus nurodymus geriausių, taipgi ir taisytinų raštų pavyzdžius.

Reikia tikėtis, kad šis pasitarimas prisidės prie pagerinimo "Laisvės" turinio, kas garantuoja dar platesnį prigijimą laikraščio lietuviuose. Apie šią konferenciją taipgi bus plačiai aprašyta kitose "Laisvės" špaltose.

Iš "Laisvės" Tūkstantinio Bankieto-Koncerto

"Laisvės" Jubilėjinis Bankietas tikrai buvo tokiu, koki ilgai minimi, kaip skaitlingumu, taip puikia programa ir nuotaika. Jei ne kai kurios nemalonios kliūtys, tai jis būtų buvęs dar sekmingesnis.

Viena iš nemalonių kliūčių buvo paskutinę dieną prieš bankietą perkeitimas vietos; kita, paplitęs lietus pačiu rinkimosi bankietan laikotarpiu. Be abejo, perkeitimas vietos daugeliui dalyvavusių sudarė nesmagumą, o kitus ir visai sulaikė, kadangi pribuvę pirmesnėn vieton ir gavę pranešimą vykti kiton, tokiame lietuje, ne visi turėjo kantrybės tą padaryti. Tačiau didžiuma ėmė gatvekarius, takses ir kitais būdais bandė pasiekti bankietą.

Pakaita padaryta ne iš rengėjų kaltės, bet kad prieš Grand Paradise tuo tarpu streikuoja unijistai muzikantai. "Laisvė" remia streikierių kovas raštais, jinai parėmė ir darbu, nežiūrint sau nuostolių.

Puiki Koncertinė Programa

Koncertinę programą pradėjo Aido Choro sekstetas Aidbalsai ir tai buvo vienas iš pasigėrėtinų programos punktų. Jam akompanavo jo mokytoja ir žymi lietuvių kompozitorė B. L. Šalinaitė.

A. Višniauskas iš Bayonnės, baritonas, sklandžiai sudainavo porą senesnių dainų ir trečią naujausią, specialiai parašytą šiai iškilmei per Walter Žuką, žodžiai St. Jasilionio. Akompanavo patsai kompozitorius W. Žukas.

Aldona Klimaitė žavingai švelniai sudainavo Tamylos ariją iš to pat vardo operetės, ir kitą dainą.

Al. Velička sudainavo porą dainų. Jo balsas nepaprastai stiprus, nepajėgia jį užmušti ūžėsys svetainėje, kuri, reikia pripažinti, buvo gana triukšminga. Negerovė, mat, tame, kad toj pačioj svetainėj buvo ir stalai valgiams. Trečios eilės valgytojų aptarnavimas, taipgi atiminėjimas stalų, prie to dar kelių žmonių nekultūringas neatsiplepėjimas programos laiku erzino norinčius išgirsti šią vertingą programą.

Viola Šarkiunaitė, jaunutė chicagietė, lengvučiu šokimu ir mikliu akrobatišku vartymosi buvo tikrai įvertinama najienybė mūsų programoj. Jai akompanavo žymi pianistė Nelė Valinčiutė.

Ona Levonavičiutė, New Yorko teatrų dainininkė, sutiko širdingą priėmimą iš skaitlingos publikos. Jos stiprus dramatiškas soprano balsas gražiai išlavintas, dikcija gera. Manau, ši pirma pažintis teigiamai atsiliepė į abiejus—dainininkę ir klausytojus. Jai, taipgi Klimaitei ir Veličkai akompanavo B. L. Šalinaitė.

Trumpas "Laisvės" Jubilėjinio Bankieto ir jos skaitlingos publikos pasveikinimo kalbas pasakė chicagiečiai: Šarkiunas, Deikienė, Andrulis. Taipgi sveikino lietuvių čampionas Karolis Požėla, ir L. Prūseika. Pirmininkavo A. Bimba.

Dalyvavusieji labai gražiai atsiliepia apie šį bankietą.

Tam sekmingam bankiete žymią ir sunkią pareigą atliko būrys darbščių šeimininkių, komisijos, taipgi jaunų į stalus padavėjų, kuriais didžiumoje buvo aidiečiai, ir daugelis kitų draugų ir draugių, veždami svečius ir įvairiais būdais. Bankieto komisija, kuriai žinoma jų pasidarbavimas, turėtų tinkamai atžymėti jų triusą, nes tik dėka jų visų pasiaukojusiam darbui buvo aprūpinta taip skaitlinga publika.

Rep.

Aldona Kairytė Kalbėjo Per Radio

Pirmadienį, 1:30 val., p. Ginkaus vedamu radio laiku iš stoties WMBQ kalbėjo Aldona Kairytė. Ji aiškino, kaip svarbu yra lietuviams tėvams išmokinti savo vaikus lietuvių kalbos ir išvystyti vaikų pobūdį, kad užaugę vaikai būtų naudingi visuomenei ir džiaugsmu tėvams. Atžymėjo ir sunkenybes, su kokiomis susiduria tėvai, kurie patys neturėjo progos pasiekti mokslo arba per įvairius darbus nepajėgia vaikus mokinti.

Aldona nurodė, kad tokiem tėvam pagalbon ateina Lietuvių Darb. Susivienijimo vaikų mokyklėlės, kurių viena randasi 419 Lorimer St., o kita—2456 Pitkin Ave., Brooklyne. Mokinama šeštadieniais, 2 v. po pietų.

Mano manymu, geriausia agitacija už tokias mokyklėles buvo pati Aldonos kalba, kuri buvo gražiai, aiškiai lietuviškai pasakyta. Gi Aldona yra tokių mokyklėlių auklėtinė ir ne tik gražiai kalba, bet jau yra nacionaliai žinoma LDS veikėja.

Apie mokyklėles prielankiai atsiliepė ir patsai valandos vedėjas Ginkus. Jisai taip pat pranešė, kad jis teikia 15 minučių laiko veltui merginoms—moterims, kurios gali priruošti paskaitą įvairiais visuomeniniais klausimais.

Rep.

LDS 1-ma Kuopa Sveikins Thaelmanną; Kiti Darbai

Balandžio 2 d. buvo laikomas Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 1-mos kuopos susirinkimas. Nutarta paaukauti Bedarbių Tarybai vienas doleris. Pasveikinimui "Laisvės" 25 metų jubilėjaus nutarta nupirkti "Laisvės" šėras. Delegatu į šėrininkų suvažiavimą išrinkta drg. T Sherry. Nutarta prisidėti prie lietuvių bendro komiteto rengime gegužinės šventės su dviems doleriais.

Finansų sekretorius drg. J. Grubis išdavė trijų mėnesių apyskaitą už sausio, vasario ir kovo mėnesius. Įplaukų buvo $855.05. Išlaidų $816.10, iždе lieka $38.95.

Drg. J. Gaitis raportuoja iš darbininkiškų organizacijų rengiamo pikniko, kuris bus laikomas Ulmer Park, 25th Ave., Brooklyne, tai yra toje pačioje vietoje, kur būna "Laisvės" piknikai.

Drg. S. Peleckui nutarta išmokėti dalį pašalpos. Jis dar pasilieka sergantis ant toliau. S. Peleckas yra "Laisvės" namo prižiūrėtojas. Jis beeinant gatve paslydo ir sulaužė kojos kaulą.

Kuopos korespondentu išrinktas drg. J. Saulėnas, kuris turi prityrimo tame darbe, nes jis būdamas pirmose eilėse Aido Chore daug rašydavo tojе srityje. "Laisvės" reporteris drg. Saulėnui linki kuogeriausios kloties tame darbe ir manoma, kad jis mokės nušviesti kuopos susirinkimus ir darbus mūsų laikraščio vietinėse žiniose. Taip pat yra pageidaujama, kad jis aprašytų ir LDS organe "Tiesoje", nes organizacijos organą skaito visi kuopos nariai.

Pasveikinimo Keblegrama Vokietijos Darbininkų Vadui Ernst Thaelmannui

Balandžio 16 d. sukanka 50 metų Vokietijos darbininkų klasės vadui drg. Ernst Thaelmannui, kurį įsiutęs hitlerininkų fašizmas kankina jau arti 3 metai Berlyno bastilijose. LDS 1-ma kuopa, kaip ir kitos klasiniai sąmoningos darbiukų organizacijos iš Jungtinių Valstijų siunčia sveikinimo kablegramą karžygiškam revoliucionieriui, kuris atsidavęs gina Vokietijos darbo žmonių reikalus. Lietuviai darbininkai yra dalis tos milioninės masės susipratusių proletarų, tad šiame reikale turėtų nesirasti nė vienos organizacijos, kuri nepasiųstų sveikinimo kablegramos drg. Thaelmannui. Adresas yra sekamas:

Ernst Thaelmann,
Moabit Prison,
Berlin, Germany.

Kablegrama, susidedanti iš apie 25 žodžių, kainuoja apie $2.50c. Sveikinimai reikia siųsti pora dienų prieš balandžio 16-tą.

Į tarptautinę gegužinės konferenciją delegatu išrinkta drg. J. Saulėnas.

Sekamas LDS 1 kuopos susirinkimas nominuos naują Centro Komitetą. Nariai bus kviečiami atvirutėmis į šį susirinkimą. Tačiau jei kuris negautų pranešimo nuo valdybos, vis vien turi būtinai dalyvauti sekamam susirinkime, kuris bus laikomas 7 d. gegužės, "Laisvės" salėje.

MIRTYS—LAIDOTUVĖS

Frank Žalskis mirė subatoj, 4 d. balandžio, 6:30 val. vakare. Randasi pašarvotas po num. 473-39th St., So. Brooklyn. Paliko nuliūdime moterį, dukterį ir savo motiną. Bus pakavotas seredoj, 10 val. ryto, šv. Trejybės kapinėse. Velionis buvo narys Liet. Darb. Susivienijimo 50-tos kuopos. Prašome draugų paskutinį kartą aplankyti ir palydėti mirusį draugą.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 1 Kuopos Narys.

Alex Gumalauskas, 48 metų, 48 Hudson Ave., mirė bal. 5 d. Kūnas pašarvotas graboriaus Garšvos koplyčioj. Laidos bal. 8 d. Kalvarijos kapinėse.

Joseph Markofski, 43 metų, 5405 12th Ave., mirė bal. 5 d. Kūnas pašarvotas graboriaus Garšvos koplyčioj. Laidos bal. 7 d. National kapinėse.

Alice Mureski, 32 metų, 369 ½ Oakland St., mirė bal. 3 d. Kūnas pašarvotas graboriaus Garšvos koplyčioj. Laidos balandžio 7 d., šv. Trejybės kapinėse.

Laidotuvių apeigom rūpinasi graborius J. Garšva.

Beje, vieną dalyką būčiau pamiršęs, būtent, kad prisirašė dd. Aleksandra Velička ir Damicelė Veličkienė. Drg. Velička yra gabus dainininkas ir visoms mūsų organizacijoms visuomet patarnauja. Jis su Ona Deguliene laiko valgyklą "Laisvės" name, 417 Lorimer St.

E. Benson.

Pranešimas

A. Zukas, 58 Stanwix St. kampas Noll St., Brooklyn, N. Y. turi gražią užeigą ir kviečia visuomenę atsilankyti. Galima gauti skanių valgių, lietuviško ir amerikoniško stiliaus. Taipgi galima gauti ir skanaus alaus.

Drg. Zukas sveikino ir linkėjo "Laisvei" sulaukti dar ir kitų 25 metų.

(82-83)

SUSIRINKIMAI

EAST NEW YORK

L.D.S. 13 kp. susirinkimas įvyks ketvirtadienį, 9 d. balandžio, 8 val. vakare, Kiburio svetainėj, 950 Jamaica Ave. Visi nariai malonėkite dalyvauti, nes turim daug svarbių dalykų apsvarstymui. Taipgi dabar vajus eina gavimui naujų narių, tad įstojimo kaina nupiginta, todel prašome gauti naujų narių.

Org. J. Ruseckas.
(83-84)

PARDAVIMAI

Parsiduoda restaurantas su alum, arba kas nori gali eiti į partnerius. Virš 6 metai, kaip dirbamas šis biznis, ir galima geras pragyvenimas padaryti. Virš $400 pelno įplaukų kas savaitę. Vieta atdara dieną ir naktį. Jeigu nori jeiti kaipo partneris, tai turi žinoti restauranto biznį ir kaip valgius sutaisyti. Del kitų informacijų kreipkitės asmeniškai arba per laišką sekamai: C. Frankus (Franckevičius) 216 Broadway, Brooklyn, N. Y., Paramount Coffee Shoppe.

(79-85)

Parsiduoda restaurantas arba gali jeiti į partnerius. Atdara dieną ir naktį. Del kitų informacijų kreipkitės į: The New Bedford Coffee Pot & Restaurant, 178 Bedford Ave., M. Sukauskas, sav. Brooklyn, N. Y.
(79-85)

REIKALINGA AGENTŲ

Vyrų ir moterų, po visus miestus Amerikoje ir užsienyje. Ant vietos ir keliaujančių. Pardavinėjimui ir garsinimui NATURAL-LAX-HERB-TEA. Geras uždarbis. Rašykite tuojau del platesnių žinių:
JOHN W. THOMSON,
P. O. Box 186, Brooklyn, N. Y.
(77-83)

BAR and GRILL
V. PALKAUSKAS
gaspadorius
PUIKIAI ĮTAISYTAS
Restaurantas ir Alinė
Gaminame visokių rūšių valgius lietuviško ir amerikoniško stiliaus.
33 Bogart St., Brooklyn, N. Y.
(kampas Varet Street)
Evergreen 8-7449
Prašome užeiti, susipažinti ir susidraugauti. Mūsų patarnavimu būsite patenkinti.

Cortlandt 7-4305
Lietuviška Informacijų Raštinė
Lithuanian Information Bureau
38 Park Row, opposite City Hall
NEW YORK, N. Y.
Rooms 405-6-7
Equitable Service Bureau
LIETUVIŠKA Susisiekimo ir Ištyrimo Įstaiga

Telephone Stagg 2-4409
A. Radzevičius
GRABORIUS
(Undertaker)
Vedu šermenis ir palaidoju tinkamai ir už prieinamą kainą.
Parsamdau automobilius vestuvėm, parėm, krikštynom ir kitokiem reikalam.
402 Metropolitan Ave.
(Arti Marcy Avenue)
Brooklyn, N. Y.

A. VELIČKOS ir O. DEGULIENĖS
Naujai Moderniškai Įtaisytas
RESTAURANTAS
"Laisvės" Name 417 Lorimer St., Brooklyn
Gaminama visokie valgiai lietuviško ir Amerikoniško stiliaus, mėsiški ir pieniški; kasdien skirtingi ir švieži. Pavyzdinga švara, greitas ir prielankus patarnavimas.
Atdara anksti rytą iki vėlai vakaro kasdieną
Prašome įsitėmyti antrašą ir užeiti.
LORIMER RESTAURANT
417 Lorimer Street Brooklyn, N. Y.

DVIEJŲ ALFONSŲ UŽEIGA
Puikiai įtaisyta pasilinksminimui įstaiga
Alfonso Skirmonto ir Alfonso Bonkevičiaus
GERTUVĖ IR RESTAURACIJA
ALUS, VISOKIE VYNAI IR DEGTINĖS
Taipgi patarnaujame gerais valgiais.
Vieta skersai gatvės nuo Grand Paradise Svetainės, kur būna "Laisvės" Konvencijos.
Mūsų įstaiga yra pačiame centre lietuvių apgyventos vietos, tad iš kitur atvažiavus labai patogu pas mus užeiti. Prašome įsitėmyti mūsų antrašą:
BAR, GRILL & RESTAURANT
321 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Kampas Havemeyer Street, Tel. Evergreen 7-9851

MIKOLAS LIEPUS
Turi Gražiai Įtaisytą Vietą Priėmimui Svečių
Vietiniai ar iš kitur atvažiavę į Brooklyną užeikit.
ALUS, VYNAI IR DEGTINĖS
Čia pasivaišinsite skaniais užkandžiais, gorais gėrimais, Amerikos išdirbimo ir importuotais.
M. LIEPUS RESTAURANT, BAR & GRILL
324 Devoe Street, Brooklyn, N. Y.
TEL. STAGG 2-4164. PRAŠOME UŽEITI.

ŽOLYNŲ ARBATA

Vidurių užkietėjimas yra motina visokių ligų. Kad išvengti tas nelemtas ligas, tai yra privalumas išvalyti ir sutvarkyti vidurius. NATURAL-LAX.—HERB TEA yra sutaisyta iš 12-kos Naturalių žolelių ir šaknelių. New Yorko Miesto Sveikatos Skyrius išbandė ir pripažino, jog NATURAL-LAX.—HERB TEA yra viena iš geriausių paliuosavimui, išvalymui ir sutvarkymui pajrusius vidurius. Pakelis arbatos kainuoja 50c., arba 3 pakeliai už $1.25. Prisiųskite Money Order už vieną arba tris pakelius, o mes jums už tai pasiųsime per paštą NATURAL-LAX.—HERB TEA. Rašykite šiaip:
JOHN W. THOMSON
P. O. Box 186, Brooklyn, N. Y.
Namų Antrašas
1375 East 18th Street
Brooklyn, N. Y.

IR VĖL ATĖJO
MEDUS
"Laisvė" gavo didelį vežimą
MEDAUS
"Naudokite medų vietoje cukraus"—sako Dr. J. J. Kaškiaučius. Kreipkitės tuojaus į "Laisvę" ir įsigykite
MEDAUS
Ne tada laikas vaigyti medų kada jau apsergate šalčiu. Valgykite medų, kad nesirgtumėte.
"LAISVĖS" ANTRAŠAS
427 Lorimer St., B'klyn, N. Y.

MEDICINOS DAKTARAS
B. BOGDASAROFF
200 Second Avenue
tarpe 12th ir 13th Sts., N. Y. C.
Gydo odos, kraujo, pūslės—šlapinimosi ligas.
Val.: nuo 10:30-8; Sekmad.: 11-1 dieną
Tel.: ALgonquin 4-8294

Telephone: EVergreen 8-9770
J. GARŠVA
Graborius (Undertaker)
Laidotuvių Direktorius
Išbalžamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.

Sergančių Vyrų ir Moterų Chroniškos ir Staigios Ligos gydomos naujoviškais būdais
Patenkinančios ir greitos pasekmės. Kreipkitės į Dr. Zins gydymui Kraujo, Odos ir Nervų Ligų, Slogų ir Chroniškų Skaudulių, Abelno Nusilpimo, Nervų Išsisėmimo, Skilvio ir Žarnų Ligų, Hemorrhoidų bei Kitų Laukan Ėjimo Nesveikumų, kaipo skausmo ir nesmagumo priežasčių. Gydoma Strėnų Gėlimas, Sciatica, Neuralgia, Nervų Įdegimas, Chroniški Reumatiški keblumai, Nosies, Gerklės, Plaučių, Plaučių Arterijų ligas, Inkstų netvarkumus ir kitos ligos Vyrų ir Moterų; o jeigu turite kokią ligą, kurios jūs nesuprantate, pasitikimai pasiklauskite manęs, ir jūsų nesveikumas bus jums išaiškintas.
Mano Išlygos Yra Prieinamos
Kraujo Tyrimai, Laboratoriniai Išbandymai, X-spinduliai, Serumų ir Čiepų Įleidimai.
(PASITARIMAI VELTUI)
Dr. L. ZINS— Įst. virš 25 metai
110 East 16 St., N. Y.
Tarp 4th Ave. ir Irving Pl.
Valandos—9 A. M. iki 8 P. M.
Sekmadieniais 9 A. M. iki 3 P. M.
MES KALBAM LIETUVIŠKAI.

Bukite Plačiam Menininkų Ir Vaidintojų Susirinkime

Kurie įdomaujate lietuvišku menu, vaidinimais ir daile—būkite šiandien vakare, 7 d. balandžio, "Laisvės" svetainėj, 46 Ten Eyck St., 7 valandą.

Kurie gavę paraginimus, ar asmeniškai užkviesti—būkite; kurie negavote paraginimo, bet interesuojatės lietuviškų vaidinimų pagerinimu, taip pat kviečiami nepraleisti šio plataus menininkų susirinkimo.

Čia dalyvaus buvusieji opozicijos žymūs menininkai ir jų tarpe brooklyniečiams gerai žinomas režisierius J. Valentis.

Kviečia Teatrinė Komisija.

Coney Islande pradėta statyti didžiulė pompa, kuri bus naudojama apsaugai nuo gaisro. Pompa kainuos $500,000. Statoma WPA fondais. Su jos pagelba, manoma, bus galima apsaugoti vasaros koloniją nuo gaisrų, kurie pastaraisiais 25 m. esą padarę $12,000,000 nuostolių.